

ปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

วิทยานิพนธ์

ของ

ประทีป ภิรมย์นาค

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

เมษายน 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**PROBLEMS AND GUIDELINES OF TEACHERS' LEARNING
MANAGEMENT AT SCHOOLS UNDER BURIRAM**

EDUCATIONAL PRIMARY SERVICE

AREA OFFICE 2

Prateep Piromnak

A Thesis Submitted in Pulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education Program in Educational Administration

April 2016

Copyright of Buriram Rajabhat University

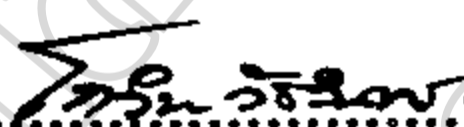

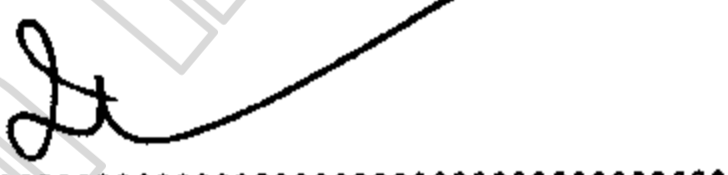
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นายประทีป ภิรมย์นาค
เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพชรสุดา ภูมิพันธ์)

..... กรรมการ
(ดร.จิตาภรณ์ เวียงวิเศษ)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

..... กรรมการ
(ดร.โกวิท วัชรินทรานุกร)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

..... กรรมการ
(ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นุดม สมकुณา)

วันที่..... เดือน..... 19 ๒๕๕9 พ.ศ.....

ชื่อเรื่อง	ปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2		
ผู้วิจัย	ประทีป ภิมรัมย์		
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร. จิตาภรณ์ เวียงวิเศษ		ที่ปรึกษาหลัก
	ดร. โกวิท วัชรินทรางกูร		ที่ปรึกษาร่วม
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้อำนวยการ โรงเรียน จำนวน 148 คน ครูหัวหน้างานบริหารวิชาการ จำนวน 148 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 296 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.88 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกระบวนการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านหลักสูตร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2. ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูในโรงเรียนที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูในโรงเรียนที่มีขนาด โรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่มีต่อแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ควรจัดให้มีการอบรมบุคลากรในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ด้านหลักสูตร ควรมีการจัดหลักสูตร โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยตระหนักเสมอว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้ และด้านการวัดและประเมินผล ควรจัดให้มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

TITLE	Problems and learning management of teachers under Buriram Educational Primary Service Area Office 2		
AUTHOR	Prateep Piromnak		
THESIS ADVISORS	Dr.Thitaporn Wiengwiset	Major Advisor	
	Dr.Kovit Vajarintaragoon	Co – Advisor	
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2016

ABSTRACT

The purposes of this research were to study Problems and learning management of teacher and compare opinion of the school directors and teachers under Buriram Educational Primary Service Area Office 2. On the issue of teacher learning in school by status position and school size. The samples were 148 school directors and 148 head teacher aeronautics administration in school total of 296 people. By determining the sample size of table and finished of Krejcie & Morgan using random sampling method. The instrument used for data collection questionnaire was created by the researcher. Confidence of the questionnaire was 0.88 . The statistics used to analyze the collected data were the percentage, average, and standard deviation . The statistics are used to test the hypothesis were t - test and one-way analysis of variance . The level of statistical significance .05 .

The results were as follows ;

1. The opinions of the school directors and teachers towards the problems and learning management of teacher under Buriram Educational Primary Service Area Office 2 as a whole and each side were moderate level. The side with highest average was the learning management ; the second side was curriculum and the lowest average was the measurement and evaluation of learning .
2. The opinions of the school directors and teachers in school with different position towards the problems and learning management of teachers under Buriram Educational Primary Service Area Office 2 were not different.

3. The opinions of school directors and teachers in school where had different size of school towards the problems and learning management of teacher under Buriram Educational Primary Service Area Office 2 were not different.

4. The opinion of school directors and teachers of academic side toward about ways to solve the problem of learning management in school under Buriram Education Primary Service Area Office 2 included the following : 4.1) In the learning management side, schools should have training about doing lessonplan for student. 4.2) In the curriculum side, teachers should have the leaning management about child center and alway realized all student can lean and improve themselves. 4.3) In the measurement and evaluation, schoosl should promote the measure and evaluate in the real fact for the efficiency of measurement and evaluation.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัย
ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพชรสุดา ภูมิพันธุ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
อาจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ เวียงวิเศษ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และอาจารย์ ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย
และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้อำนวยความสะดวกในการประสานงานจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน คือ นายวิระศักดิ์ ราตรี ผู้อำนวยการโรงเรียน
บ้านหนองไผ่งาม 2 อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ นายวิเชียร แดงสาย ผู้อำนวยการโรงเรียน
บ้านหนองไผ่ อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ นายสมพงษ์ เฟ็งดี ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดบ้านปะทัดบุ อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ นางฉวีวรรณ เฟ็งดี ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านโคกชุม อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ และนางจารุวรรณ อินทรชม ครูชำนาญการ
พิเศษ โรงเรียนประโคนชัยวิทยา อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการ
ตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์แจ้งผู้อำนวยการโรงเรียนและครู ได้กรุณาตอบแบบสอบถามใน
การทดลองใช้เครื่องมือ และตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงเกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณแต่
บิดามารดา ผู้ให้กำเนิดชีวิต บูรพาจารย์ คณาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอนให้เป็นผู้ที่มีศีล สมานธิ ปัญญา
ตลอดทั้งทุกคนในครอบครัวที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ประทีป ภิรมย์นาค

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศนุญปกการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
การบริหารจัดการเรียนรู้.....	10
ความหมายการจัดการเรียนรู้	10
ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้.....	11
ลักษณะของการจัดการเรียนรู้	14
องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้	17
การจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษา พุทธศักราช 2551.....	18
การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	26
ความหมายการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	27
หลักการพื้นฐานของแนวคิดที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	28
องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	34
ประเภทของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	37
การวัดและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	41
ปัญหา และแนวทางจัดการเรียนรู้.....	43
ปัญหาการจัดการเรียนรู้.....	43
แนวทางการจัดการเรียนรู้.....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
งานวิจัยในประเทศ.....	48
งานวิจัยต่างประเทศ.....	54
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	61
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	80
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	80
สมมติฐานของการวิจัย.....	81
วิธีดำเนินการวิจัย.....	81
สรุปผลการวิจัย.....	82

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
อภิปรายผล.....	83
ข้อเสนอแนะ	87
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	94
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	95
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	104
ภาคผนวก ก ผลการหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย	112
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	118

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 แสดงจำนวนประชากรของผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอนจำแนกตาม อำเภอและขนาดของโรงเรียน	57
3.2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอนจำแนกตาม อำเภอและขนาดของโรงเรียน.....	57
4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน.....	66
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการเรียนรู้ของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ...	67
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านหลักสูตร..	68
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านกระบวนการเรียนรู้.....	70
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านวัดและประเมินผลการเรียนรู้.....	73
4.6 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน.....	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

4.7	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน.....	76
4.8	แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านหลักสูตร	77
4.9	แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านกระบวนการเรียนรู้.....	78
4.10	แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านวัดและประเมินผล การเรียนรู้	79

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งมีเจตนารมณ์ให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน และเป็นแม่บทที่ได้กำหนดสาระเกี่ยวกับการศึกษาไว้ในหมวด 3 สิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทย ส่วนที่ 8 สิทธิและเสรีภาพในการศึกษา มาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพหรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรหรือเอกชน ประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมจากรัฐ การศึกษาเป็นการพัฒนาคน และกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืน จึงได้ตราไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในกระบวนการจัดการศึกษาของประเทศไทย มีเนื้อหาให้ปรับเปลี่ยนเกี่ยวกับสาระของการจัดการศึกษาในทุก ๆ ด้าน การเปลี่ยนแปลงตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาตินี้ถือเป็นการปฏิรูปทั้งระบบมีการเปลี่ยนแปลงทุกระดับ การปฏิรูประดับสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมายและนโยบายการดำเนินการด้านการศึกษาของประเทศเป็นกลไกที่ทำให้การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 : 11)

การจัดการศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาคนและประเทศชาติเพื่อให้คนในประเทศมีคุณภาพชีวิตที่ดี ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาเป็นงานที่ละเอียดอ่อน ซับซ้อนจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพสอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (สุนทร โคตรบรรเทา. 2553 : 29)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีสาระสำคัญที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและมีวัฒนธรรมที่ดีในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน

สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มี 9 หมวด 78 มาตรา โดยเป็นมาตราที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา มาตรา 24 การใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนา เป็นแนวทางให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ มาตรา 26 การประเมินแนวใหม่ที่หลากหลายในการปฏิบัติการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการเรียนรู้ มีวิถีคิด รู้จักการตั้งคำถาม เป็นการเรียนรู้ตามสภาพจริง และมีการประเมินตามสภาพจริง ผู้สอนต้องให้ความสำคัญกับผู้เรียน วิจัย วงษ์ใหญ่ (อ้างถึงในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. 2544 : 1 - 13) การศึกษาลักษณะต่าง ๆ ของผู้เรียนจึงเป็นสิ่งที่ผู้สอนควรให้ความสำคัญเพื่อจะได้สามารถวิเคราะห์ผู้เรียนและออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมฉะนั้นครูผู้สอนและผู้จัดการศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ถ่ายทอดความรู้ ไปเป็นผู้ช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหาความรู้จากสื่อ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เน้นการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง มีกระบวนการที่หลากหลาย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 ก : 23)

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นการจัดการเรียนรู้ จะเกิดได้ต้องอาศัยความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ ทุกฝ่าย ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดให้สถานศึกษาต้องประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนร่วมกันพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะผู้บริหารควรส่งเสริมครูผู้สอนจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สนับสนุนให้บุคลากรของสถานศึกษาได้รับความรู้และความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการเรียนรู้ควรเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง โดยเฉพาะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อการทำงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย ผู้บริหารจึงเป็นบุคคลสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 7 - 9)

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จัด หรือดำเนินการให้สอดคล้องกับผู้เรียน ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถทางปัญญา วิธีการเรียนรู้โดยบูรณาการคุณธรรม ค่านิยมอันพึงประสงค์ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง ได้พัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามความถนัด ความสนใจด้วยวิธีการ กระบวนการ และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงทั้งในและนอกห้องเรียน มีการวัด ประเมินผลตามสภาพจริง

ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามมาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด ดังนั้นเพื่อให้การจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวทางที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้บัญญัติไว้โรงเรียนจึงมีหน้าที่โดยตรง ที่จะกำหนดเป้าหมาย ภารกิจ และแสวงหายุทธศาสตร์ต่าง ๆ ในการดำเนินการเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนา ตนเองได้เต็มตามศักยภาพและความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 5 - 7)

แนวทางการจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่สำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ ในชั้นเรียนให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่หลักสูตรกำหนดและเพื่อให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพ สูงสุด ในการพัฒนาผู้เรียนครูผู้สอนจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการ แนวคิด และจุดเน้นของ การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มี มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็น เป้าหมายสำคัญสำหรับการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่า ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประ โยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัด การเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม ผู้สอน ต้องพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ การออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพและบริบท ของผู้เรียน การกำหนดบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน การใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย และ การออกแบบการวัดผลและประเมินผล เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ โดยมีจุดเน้นที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพใน การศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553 : 2)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีโรงเรียนในความรับผิดชอบ ทั้งสิ้น 231 โรงเรียน ข้าราชการครู จำนวน 2,899 คน นักเรียนจำนวน 45,949 คน ผลจากการนิเทศ ติดตามพัฒนางานหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา- บุรีรัมย์ เขต 2 ซึ่งหลายโรงเรียนพบกับปัญหาอุปสรรคด้านการจัดการเรียนรู้บางส่วนไม่สอดคล้อง กับศักยภาพและความต้องการของนักเรียน ครูยังขาดทักษะการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถาบัน ทดสอบทางการศึกษา (สทศ.) แต่ผลที่ได้ยังไม่น่าพอใจซึ่งจะเห็นได้จากผลการทดสอบทาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน (O - NET) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 2 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2556 มีผลการทดสอบ คือ วิชาภาษาไทย

ร้อยละ 42.50 วิชาคณิตศาสตร์ร้อยละ 40.05 วิชาวิทยาศาสตร์ร้อยละ 35.44 วิชาภาษาอังกฤษร้อยละ 28.91 วิชาสังคมศึกษาร้อยละ 36.07 วิชาสุขศึกษาร้อยละ 59.87 วิชาศิลปะร้อยละ 44.67 วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ร้อยละ 51.59 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2556 วิชาภาษาไทย ร้อยละ 40.90 วิชาคณิตศาสตร์ร้อยละ 21.76 วิชาวิทยาศาสตร์ร้อยละ 34.96 วิชาภาษาอังกฤษ ร้อยละ 27.17 วิชาสังคมศึกษา ร้อยละ 35.97 วิชาสุขศึกษา ร้อยละ 56.09 วิชาศิลปะ ร้อยละ 41.23 วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ร้อยละ 40.52 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. 2558 : 10)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ทำให้คุณภาพของนักเรียนอยู่ในระดับไม่เป็นที่พอใจ ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการจัดการเรียนรู้อีกมากเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบันกับยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูในโรงเรียน เพื่อนำเสนอปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และให้ความช่วยเหลือในการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 อันจะส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด และจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้อำนวยการ โรงเรียน และครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุริรัมย์ เขต 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน แตกต่างกัน
2. ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุริรัมย์ เขต 2 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทราบถึงความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียน และครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุริรัมย์ เขต 2 เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครู ในโรงเรียน
2. ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาสำหรับ ผู้อำนวยการ โรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหา โดยการกำหนดนโยบาย และวางแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุริรัมย์ เขต 2 ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุริรัมย์ เขต 2 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย 3 ด้าน ดังนี้ (ธีระ รุญเจริญ และวาสนา ศรีไพโรจน์. 2554 : 87 - 88 และกระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 1 -22)

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านกระบวนการเรียนรู้
3. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประกอบด้วยผู้อำนวยการ โรงเรียนและหัวหน้างานบริหารวิชาการ จาก 231 แห่งในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุริรัมย์ เขต 2 ปีการศึกษา 2558 จำแนกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 44 แห่ง โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 94 แห่ง และ

โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 93 แห่ง จำแนกเป็นผู้อำนวยการ โรงเรียน จำนวน 231 คน หัวหน้างานบริหารวิชาการ จำนวน 231 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้มาจากผู้อำนวยการ โรงเรียน และหัวหน้างานบริหารวิชาการ โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie&Morgan ; อ้างถึงในประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 149) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 296 คน จำแนกเป็นผู้อำนวยการ โรงเรียน จำนวน 148 คน และหัวหน้างานบริหารวิชาการ จำนวน 148 คน และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม

3.1.1 สถานภาพตำแหน่ง

3.1.1.1 ผู้อำนวยการ โรงเรียน

3.1.1.2 หัวหน้างานบริหารวิชาการ

3.1.2 ขนาดของโรงเรียน

3.1.2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

3.1.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง

3.1.2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูในโรงเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ หมายถึง สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นอุปสรรค ข้อขัดข้อง หรือข้อสงสัยในการจัดการเรียนรู้ของผู้อำนวยการ โรงเรียนบริหารและหัวหน้างานบริหารวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่ทำให้ไม่บรรลุผลสำเร็จเป็นสิ่งที่ต้องปรับปรุงและแก้ไขใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1.1 ด้านหลักสูตร หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารด้านหลักสูตรตามแนวทางการพัฒนาหลักสูตร โรงเรียน ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการของชุมชน เพื่อนำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น การวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐาน

การเรียนรู้ / ตัวชี้วัด การสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษาได้รับความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อใช้ในการดำเนินการจัดการศึกษา การนิเทศภายในเพื่อกำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและนำข้อมูลไปการจัดประชุมระหว่างครูกับ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหากับการใช้หลักสูตร

1.2 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน มีจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จได้ก็ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของทุกฝ่าย ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายและยืดหยุ่นตามความเหมาะสมครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้เรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียน- การสอนจัดให้มีนิเทศการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้มีการใช้หลักสูตรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริม- การจัดการประชุมทางวิชาการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า เพื่อติดตามการปฏิบัติงาน

1.3 ด้านการวัดและประเมินผลหมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดหาข้อมูลเพื่อค้นหาความรู้ ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ซึ่งข้อมูลการประเมินผลจะ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ โดยใช้แนวทางการพัฒนา การประเมินผลของโรงเรียน ได้แก่ การกำหนดเกณฑ์ซึ่งเป็นตัวชี้วัดผลการเรียนที่ชัดเจน กำหนด ภาระงาน / ผลงาน / โครงการที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย โดยยึดมาตรฐาน การปฏิบัติงาน ผลงาน เพิ่มผลงาน นอกจากนี้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมิน และแจ้งผลการเรียนทราบทันทีเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

2. ขนาดโรงเรียน หมายถึง การจัดขนาดของโรงเรียนโดยใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ แบ่งเป็น 3 ขนาด คือ

ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน

ขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 121-300 คน

ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

3. ผู้อำนวยการโรงเรียน หมายถึง ผู้ทำหน้าที่บริหาร โรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน รวมทั้งรักษาการในตำแหน่งดังกล่าวที่ปฏิบัติหน้าที่บริหารจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

4. หัวหน้างานบริหารวิชาการ หมายถึง บุคลากรที่เป็นครูปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานบริหารวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

5. โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่จัดการศึกษาในปีการศึกษา 2558

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาซึ่งแบ่งโครงสร้างโดยกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนติดตามการบริหารจัดการศึกษา รับผิดชอบการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอประโคนชัย อำเภอกระสัง อำเภอบ้านกรวด อำเภอพลับพลาชัย และอำเภอห้วยราช

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การบริหารการจัดการเรียนรู้

1.1 ความหมายของการบริหารการจัดการเรียนรู้

1.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้

1.3 ลักษณะของการจัดการเรียนรู้

1.4 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้

1.5 การจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษา

2. จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1 ความหมายการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2 หลักการพื้นฐานของแนวคิดที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.3 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.4 เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.5 ประเภทของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.6 การวัดและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ปัญหา และแนวทางจัดการเรียนรู้

3.1 ปัญหาการจัดการเรียนรู้

3.2 แนวทางการจัดการเรียนรู้

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารการจัดการเรียนรู้

การจะพัฒนาผู้เรียนให้ไปสู่เป้าหมายตามมาตรฐานที่กำหนดไว้จะต้องมีการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ความหมายการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ทุกคน เนื่องจากโลกและสิ่งแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การดำรงชีวิตของคนจึงต้องอาศัยการเรียนรู้เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป มนุษย์มีการเรียนรู้ตั้งแต่เกิดจนถึงก่อนตาย ดังนั้นการจัดการเรียนรู้เป็นการสร้างให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เรียนอย่างมีความสุขความสมดุล เรียนที่จะรู้เรียนที่จะทำ เรียนที่จะอาศัยอยู่ร่วมกันและเรียนรู้ที่จะเป็นตัวของตัวเองตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

สุมน อมรวิวัฒน์ (2533 : 460 ; อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 2553 : 3) อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าการจัดการเรียนรู้คือสถานการณ์อย่างหนึ่งที่มีสิ่งต่อไปนี้เกิดขึ้น ได้แก่

1. มีความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม และผู้สอนกับผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม
2. ความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์นั้นก่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่
3. ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่นั้นไปใช้ได้

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542 : 2555 ; อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 2553 : 3) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีระบบระเบียบ ครอบคลุมการดำเนินงานตั้งแต่การวางแผนการจัดการเรียนรู้จนถึงการประเมินผล

ฮูและคันแคน (Hough & Duncan. 1970 : 144 ; อ้างถึงในมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 2553 : 3) ได้อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้ว่า หมายถึง กิจกรรมของบุคคลซึ่งมีหลักและเหตุผล เป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และความผาสุก ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงเป็นกิจกรรมในแง่มุมต่าง ๆ 4 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร (Curriculum) หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษาความเข้าใจ ในจุดประสงค์รายวิชา และการตั้งจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตลอดจนการเลือกเนื้อหา ได้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น
2. ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) หมายถึง การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้

3. ด้านการวัดผล (Measuring) หมายถึง การเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ผลได้

4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluating) หมายถึง ความสามารถในการประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้

กูค (Good, 1975 : 588 ; อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 2553 : 3) ได้อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้ว่าการจัดการเรียนรู้ คือ การกระทำอันเป็นการอบรมสั่งสอนผู้เรียนในสถาบันการศึกษา

ฮิลล์ (Hills, 1982 : 266) ; อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.(2553 : 3) ให้คำจำกัดความของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าการจัดการเรียนรู้ คือ กระบวนการให้การศึกษาแก่ผู้เรียนซึ่งต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

มอร์ (Moore, 1992 : 4 ; อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 2553 : 3) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าการจัดการเรียนรู้ คือ พฤติกรรมของบุคคลหนึ่งที่ยุบายมาช่วยให้บุคคลอื่นได้เกิดการพัฒนาด้านในทุกด้าน อย่างเต็มศักยภาพ

จากการศึกษาความหมายของการจัดการเรียนรู้ จึงเป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากประสบการณ์และการฝึกอบรมที่แต่ละบุคคลได้รับมา อาจสังเกตได้โดยตรงหรือโดยใช้เครื่องมือในการสังเกตหรือตรวจสอบ ซึ่งผลของการเรียนรู้จะทำให้พฤติกรรมของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะค่อนข้างถาวรและคงทน โดยจะเกิดขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป พฤติกรรมนั้น ๆ ประกอบด้วย 1) ความรู้ 2) ทักษะ 3) ความรู้สึก เป็นต้น และเนื่องจากผู้เรียนมีความสามารถและศักยภาพการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน จำเป็นต้องใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง และ กระบวนการพัฒนาทักษะนิสัย

ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้

ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

การจัดการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 ก : 25) เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน

การเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้าง และพัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ณกมล ชาวปลาขนา (2544 : 49 ; อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 2553 : 3) ได้ให้ความหมายความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ว่า หมายถึง การรับรู้ทักษะและเจตคติ ซึ่งเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่ ทั้งตั้งใจ และไม่ตั้งใจมีการจัดและไม่มีการจัด มีการวางแผนและไม่มีการวางแผน และจากที่บุคคลกระทบกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวหรือสิ่งแวดล้อมอื่น เช่น โรงเรียน ตลาด ชุมชน

จิราภา เต็งไตรรัตน์ และคณะ (2544 : 122 ; อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 2553 : 3) ได้ให้ความหมายความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ว่า หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก่อนข้างถาวร ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์การฝึกหัด พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงที่ไม่ได้จัดว่าเกิดการเรียนรู้ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเพียงชั่วคราวเท่านั้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2553 : 3) ได้ให้ความหมายความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ว่า หมายถึง การจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนเครื่องมือที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการเรียนรู้ ตั้งใจเรียน และเกิดการเรียนรู้ขึ้น การเรียนของผู้เรียนจะไปสู่จุดหมายปลายทาง คือ ความสำเร็จในชีวิต หรือไม่เพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับจัดการเรียนรู้ที่ดีของผู้สอน หรือผู้สอนด้วยเช่นกัน หากผู้สอนรู้จักเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสมแล้ว ย่อมจะมีผลดีต่อการเรียน ของผู้เรียนดังนี้คือ

1. มีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชา หรือกิจกรรมที่เรียนรู้
2. เกิดทักษะหรือมีความชำนาญใน เนื้อหาวิชา หรือกิจกรรมที่เรียนรู้
3. เกิดทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียน
4. สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้
5. สามารถนำความรู้ไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมต่อไปอีกได้

อนึ่ง การที่ผู้สอนจะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา นั้นการส่งเสริมที่ดีที่สุดก็คือการให้การศึกษา ซึ่งจากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญในการให้การศึกษาแก่ผู้เรียนเป็นอย่างมาก

การจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยพิจารณาข้อกำหนดที่เกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 4 มีสาระสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน
3. ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา
4. ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง
5. ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อ การเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดาผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้ง การส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ การศึกษา

จากความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ดังกล่าวได้กำหนดแนวทางเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ไว้ อย่างกว้างขวาง ทั้งหลักการจัดการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ วิธีจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตลอดจน ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

ลักษณะของการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องดำเนินการตามหมวด 3 และหมวด 4 แห่ง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งมี นักวิชาการ ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2553 : 7) การจัดการเรียนรู้ มีลักษณะที่เด่นชัดอยู่ 3 ลักษณะ คือ

1. การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ซึ่ง หมายความว่า การจัดการเรียนรู้จะเกิดขึ้น ได้นั้นทั้งผู้สอนและผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน และ เป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นไปตามลำดับขั้นตอนเพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

2. การจัดการเรียนรู้มีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตาม จุดประสงค์ที่กำหนดไว้โดยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนี้เป็นพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านความรู้ความคิด หรือด้านพุทธิพิสัย

2.2 ด้านทักษะกระบวนการ หรือด้านทักษะพิสัย

2.3 ด้านเจตคติ หรือด้านจิตพิสัย

3. การจัดการเรียนรู้จะบรรลุจุดประสงค์ได้คือต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ของ ผู้สอน ซึ่งหมายความว่า การจัดการเรียนรู้จะบรรลุจุดประสงค์ได้หรือไม่ขึ้นต้องอาศัยความรู้

ความสามารถของผู้สอนทั้งด้านวิชาการ (ศาสตร์) ทักษะและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ (ศิลป์) เป็นสำคัญ

ธีระ รุณเจริญ. (2550 : 6 - 67) สรุปแนวปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนสำหรับโรงเรียน ได้ดังนี้

1. ระบบการจัด โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้ทั้ง 3 รูปแบบ คือการศึกษา ในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยอาจจัดการศึกษาโดยสามารถใช้ เทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบก็ได้ ทั้งจาก สถานศึกษาเดียวกันหรือต่างสถานศึกษาก็ได้

2. แนวการจัดการศึกษา ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

2.1 ถือหลักว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุดและสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้

2.2 จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (ของแต่ละคน)

2.3 จัด โดยเน้นทั้งให้ผู้เรียนพัฒนาทั้งความรู้ และคุณธรรมและเน้น

กระบวนการเรียนรู้และการบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่อง ต่อไปนี้

2.3.1 ความรู้ตนเองและความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคม

2.3.2 ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

และสิ่งแวดล้อม

2.3.3 ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้

2.3.4 ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และภาษา

2.3.5 ความรู้และทักษะการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมี

ความสุข

2.4 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้โรงเรียนจัดดังนี้

2.4.1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด

และความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.4.2 ฝึกทักษะและกระบวนการคิด การจัดการและการแก้ปัญหา

2.4.3 ให้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น

รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

2.4.4 สอนโดยบูรณาการ/ผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน

สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ทุกวิชา

2.4.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม
สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ และสามารถใช่วิธีการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการ
การสอนกอปรทั้งให้ครูและนักเรียน เรียนรู้ไปด้วยกันจากสื่อและวิทยาการต่าง ๆ

2.4.6 จัดการเรียนรู้ทุกที่ ทุกเวลา ให้ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย
มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

2.5 ให้อำนาจดำเนินการและจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบให้พอเพียง
และมีประสิทธิภาพ

2.6 ให้สถานศึกษาประเมินผู้เรียน จาก

2.6.1 พัฒนาการ

2.6.2 ความประพฤติ

2.6.3 พฤติกรรมการเรียนและการร่วมกิจกรรม

2.6.4 การทดสอบ

โดยให้เหมาะสมกับระดับและรูปแบบการศึกษาและ โรงเรียนใช้วิธีที่หลากหลายใน
การจัดสรรการศึกษาต่อและนำผลการประเมินมาประกอบด้วย

2.7 ให้โรงเรียนจัดทำสาระหลักสูตร โดยใช้หลักสูตรเป็นแกนกลาง และให้
เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะ
อันพึงประสงค์

2.7.1 จัดให้มีหลักสูตรหลากหลาย โดยให้เหมาะสมกับระดับ
การศึกษา วัย และศักยภาพผู้เรียน

2.7.2 ให้มีสาระหลักสูตรทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพที่สามารถพัฒนาผู้เรียน
ให้มี ความสมดุล ทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

2.8 ให้โรงเรียนร่วมกับบุคคลและองค์กรต่าง ๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งของ
ชุมชน (มาตรา 29) โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน โดยจัดการศึกษา อบรม เพื่อแสวงหา
ความรู้ ข่าวสาร ภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชน

จากที่กล่าวมานี้สรุปได้ว่าลักษณะการจัดการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้จะต้องมีกระบวนการ
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน มีจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้จะ
ประสบความสำเร็จได้ดี ผู้สอนต้องมีทั้งความรู้และเทคนิคการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เป็นกลไกสำคัญในการจัดการศึกษาให้บรรลุ
สู่เป้าหมายได้ มีนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. (2553 : 4 - 5) องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้
ผู้สอนจำเป็นจะต้องศึกษาจากข้อมูลหลายประการเพื่อนำมาช่วยเสริมสร้างการจัด การเรียนรู้
ของตนเอง และการเรียนรู้ของผู้เรียนการจัดการเรียนรู้ไม่ว่าระดับใดก็ตามขึ้นอยู่กับ องค์ประกอบ
3 ประการคือ

1. ผู้เรียน ธรรมชาติของผู้เรียนเป็นสิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรก
เกี่ยวกับ ความสามารถทางสมอง ความถนัด ความสนใจ พัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์และจิตใจ
ความต้องการพื้นฐานเป็นสิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึง และจะละเลยไม่ได้
2. บรรยากาศ ทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ผู้สอนเป็นส่วนที่สำคัญ
และเป็นส่วนหนึ่งที่จะกำหนดบรรยากาศในชั้นเรียนให้ เป็นไปในรูปแบบที่ต้องการ ความเป็น
ประชาธิปไตย ความเคร่งเครียด ความขี้ขลาดของผู้เรียน สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้โดยผู้สอนเป็น
ผู้กำหนด แต่ถึงกระนั้นก็ตามบรรยากาศในชั้นเรียน ยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ อีกนอกเหนือไปจาก
ตัวผู้สอน คือ ผู้เรียนเข้าชั้นเรียน โดยไม่ได้รับประทานอาหารเช้า หรืออาหารกลางวัน ผู้เรียน-
เริ่มเรียนชั่วโมงแรกด้วยความรู้สึกหิวหรือบางครั้งผู้เรียน ได้รับสิ่งกระทบกระเทือนใจติดตามมา
เนื่องจากความ ไม่ประองคองในครอบครัว เป็นต้น ส่วนทางด้านตัวผู้สอนนั้นอาจจะมี ความกดดัน
จากฝ่ายบริหารหรือจากครอบครัว เศรษฐกิจ อาหารเข้าก่อนมาสถานศึกษาของผู้สอนมีเพียงน้ำแก้ว
เดียวเท่านั้น สิ่งที่เกิดขึ้นก่อนที่ผู้สอนและผู้เรียนจะมาพบกันซึ่งเป็นสิ่งที่จะบ่งได้ว่าบรรยากาศทาง
จิตวิทยาในชั้นเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้จะปรากฏออกมาในรูปแบบใด
3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียนปฏิสัมพันธ์
ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนจะเป็นเครื่องชี้บ่งถึงเงื่อนไขหรือสถานการณ์ว่าผู้เรียนจะประสบความสำเร็จ
ความสำเร็จหรือความล้มเหลวต่อการเรียนรู้ ผู้สอนควรจะคิดถึงผู้เรียน ในฐานะเป็นบุคคลหนึ่ง
ผู้เรียนมีสิทธิที่จะได้รับความต้องการพื้นฐาน และผู้สอนจะต้องหากวิธี ที่จะตอบสนองต่อความ
ต้องการพื้นฐานของผู้เรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ และผู้สอนควรจะฝึกให้มีความรู้สึก

ไวต่อความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียน เพื่อความสำเร็จแห่งการเรียนรู้ และการเจริญเติบโตเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ต่อไป

ถ้าองค์ประกอบของการจัดการเรียนทั้ง 3 ประการดำเนินไปได้ด้วยดีจะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้อย่างมาก

จากที่กล่าวมานี้สรุปได้ว่าการบริหารการจัดการเรียนรู้เป็นการตั้งใจกระทำให้เกิดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่ดีย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี ผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้สอนที่สอน อย่างมีหลักการมีความรู้และมีทักษะ จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความหมายและมีคุณค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันนี้กระบวนการเรียนรู้มิได้จำกัดว่า จะต้องเกิดขึ้นเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น ดังนั้นการจัดการเรียนรู้หรือที่เรียกกันว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องเรียนรู้ให้เข้าใจและนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและสัมฤทธิ์ผล

การจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษา พุทธศักราช 2551

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) นั้น เรื่องการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลเป็นโครงการหลักโครงการหนึ่ง ในแผนการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้ยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาสู่การเพิ่มคุณภาพผู้เรียน โดยกำหนดจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียน

การบริหารจัดการหลักสูตร

ในระบบการศึกษาที่มีการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรนั้น หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ ระดับท้องถิ่น จนถึงระดับสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในการพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริม การใช้และพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด อันจะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในระดับชาติ

ระดับท้องถิ่น ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดอื่น ๆ เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษาเป็นตัวกลางที่จะเชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดในระดับชาติให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา ส่งเสริมการใช้และพัฒนาหลักสูตรในระดับสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ โดยมีภารกิจสำคัญ คือ กำหนดเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับท้องถิ่น โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับสิ่งที่มีความต้องการ

ในระดับชาติ พัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับท้องถิ่น รวมทั้ง
เพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาบุคลากร สนับสนุน ส่งเสริม
ติดตามผล ประเมินผล วิเคราะห์ และรายงานผลคุณภาพของผู้เรียน

สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนและดำเนินการ
ใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา การปรับปรุงและพัฒนา
หลักสูตร จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณาให้
สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายละเอียดที่เขตพื้นที่การศึกษา หรือ
หน่วยงานต้นสังกัดอื่น ๆ ในระดับท้องถิ่นได้จัดทำเพิ่มเติม รวมทั้งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติม
ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน
โดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
และคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน

ผู้สอนต้องพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มี
คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะ-
อันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน

1. หลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้
สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนา
ตนเองได้ ยึดประ โยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถ
พัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาการทาง
สมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม

2. กระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่
หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็น
สำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด
กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จาก

ประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย
กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย

กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝน
พัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้นผู้สอน
จึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัด
กระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้
โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้
พัฒนาเต็มศักยภาพและบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งเป็นเป้าหมายที่กำหนด

4. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้สอนและ
ผู้เรียนควรมีบทบาทดังนี้

4.1 บทบาทของผู้สอน

4.1.1 ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการ
วางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน

4.1.2 กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้และทักษะ
กระบวนการ ที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการและความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์

4.1.3 ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่าง
ระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย

4.1.4 จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิด
การเรียนรู้

4.1.5 จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญา
ท้องถิ่นเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

4.1.6 ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสม
กับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน

4.1.7 วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน
รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

4.2 บทบาทของผู้เรียน

4.2.1 กำหนดเป้าหมาย วางแผน และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง

4.2.2 เสาะแสวงหาความรู้เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์

ข้อความรู้ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบหรือหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ

4.2.3 ลงมือปฏิบัติจริง สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

4.2.4 มีปฏิสัมพันธ์ ทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครู

4.2.5 ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ มีรายละเอียดดังนี้

1. การประเมินระดับชั้นเรียน

เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการปกติและสม่ำเสมอในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงงาน การประเมินชิ้นงานภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบสอบถาม เป็นต้น โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน

การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการ ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ และมากน้อยเพียงใดมีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมในด้านใด นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูล

ให้ผู้สอนใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนด้วย ทั้งนี้ โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

2. การประเมินระดับสถานศึกษา

เป็นการตรวจสอบผลการเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี / รายภาค ผลการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเป็น การประเมินเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้า- หรือไม่ ผู้เรียนมีสิ่งที่ต้องการพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนใน สถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติ และระดับเขตพื้นที่การศึกษาผลการประเมินระดับ สถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการ จัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวทางการประกัน คุณภาพการศึกษา และการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน

3. การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา

เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐาน การเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาระความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการ โดย ประเมินคุณภาพผู้เรียนด้วยวิธีการและเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานที่จัดทำ และดำเนินการ โดยเขต พื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด และหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้

ยังได้จากการตรวจสอบทบทวนข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4. การประเมินระดับชาติ

เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐานการเรียนรู้ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนใน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับ การประเมินผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุน การตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

ข้อมูลการประเมินในระดับต่าง ๆ ข้างต้นเป็นประ โยชน์ต่อสถานศึกษาใน- การตรวจสอบทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ถือเป็นภาระความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้อง จัดระบบดูแลช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้ผู้เรียน ได้พัฒนาเต็มศักยภาพบน

พื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนทั่วไป กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาด้านวินัยและพฤติกรรม กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาโรงเรียน กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม กลุ่มพิการทางร่างกายและสติปัญญา เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินจึงเป็นหัวใจของสถานศึกษาในการดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียน ได้ทันทั่วถึงที่ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและประสบความสำเร็จในการเรียน

สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้อง และเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 27) ได้พัฒนามาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นแนวทางให้หน่วยงานและสถานศึกษามุ่งพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามมาตรฐานต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

มาตรฐานการศึกษาด้านการเรียนการสอน

มาตรฐานที่ 9 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเอง เข้ากับชุมชนได้ดี และมีครูเพียงพอ

ตัวบ่งชี้

- 9.1 มีคุณธรรมจริยธรรม และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ
- 9.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน
- 9.3 มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการสอนและพัฒนาผู้เรียน
- 9.4 มีการแสวงหาความรู้และเทคโนโลยีวิธีการใหม่ ๆ เป็นประจำ รับฟังความคิดเห็นยอมรับการเปลี่ยนแปลง ใจกว้าง

คิดเห็นยอมรับการเปลี่ยนแปลง ใจกว้าง

- 9.5 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่าขึ้นไป
- 9.6 สอนตรงตามวิชาเอก-โทหรือตรงตามความถนัด
- 9.7 มีจำนวนเพียงพอ (หมายรวมทั้งครูและบุคลากรสนับสนุน)

มาตรฐานที่ 10 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมี

ประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- ตัวบ่งชี้
- 10.1 มีความรู้ความเข้าใจเป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตร
- การศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 10.2 มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- 10.3 มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 10.4 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง
- และผู้เรียน
- 10.5 มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่
- จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน
- 10.6 มีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา
- ผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ
- 10.7 มีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปใช้
- พัฒนาผู้เรียน
- มาตรฐานการศึกษาด้านการบริหารและการจัดการศึกษา
- มาตรฐานที่ 11 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ
- การศึกษา
- ตัวบ่งชี้
- 11.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ
- 11.2 มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 11.3 มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการและการจัดการ
- 11.4 การบริหารมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจ
- มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารและ
- พัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบครบวงจร
- ตัวบ่งชี้
- 12.1 มีการจัดองค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูง
- และปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป
- 12.2 มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างครอบคลุมและทันต่อการใช้งาน
- 12.3 มีระบบประกันคุณภาพภายในที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
- 12.4 มีการพัฒนานุเคราะห์อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

- 12.5 ผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจผลการบริหารงานและการพัฒนา
- ผู้เรียน
- มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษา
- เป็นฐาน
- ตัวบ่งชี้
- 13.1 มีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา
- 13.2 มีการบริการเชิงกลยุทธ์และใช้หลักการมีส่วนร่วม
- 13.3 มีคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพัฒนาโรงเรียน
- 13.4 มีรูปแบบการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- 13.5 มีการตรวจสอบและถ่วงดุล
- มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น
- ผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ตัวบ่งชี้
- 14.1 มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น
- 14.2 มีรายวิชา/กิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจ
- 14.3 มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ตอบสนองความถนัด และ
- ความสามารถของผู้เรียน
- 14.4 มีการส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมการจัดการเรียนรู้ และสื่ออุปกรณ์
- การเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 14.5 มีการจัดระบบการบันทึกข้อมูล การรายงานผล และการส่งต่อข้อมูล
- ของผู้เรียน
- 14.6 มีระบบการนิเทศการเรียนการสอนและนำผลไปปรับปรุงการสอนอยู่
- เสมอ
- 14.7 มีการนำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน
- มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่าง
- หลากหลาย
- ตัวบ่งชี้
- 15.1 มีการจัดและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่เข้มแข็ง และทั่วถึง
- 15.2 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความสามารถทางวิชาการ

และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

15.3 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมตอบสนองความสามารถพิเศษ และความถนัดของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

15.4 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมที่คิงาม

15.5 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ และกีฬา/

นันทนาการ

15.6 มีการจัดกิจกรรมสันทนาการและสร้างสรรค์ วัฒนธรรม ประเพณี และ

ภูมิปัญญา

15.7 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย

มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อม และการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ

ตัวบ่งชี้

16.1 มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่ที่เหมาะสม

16.2 มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของผู้เรียน

16.3 มีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ด้วยตัวเองและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

16.4 มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด พื้นที่สีเขียว และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอและอยู่ในสภาพใช้การได้ดี

16.5 มีการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

ในการบริหารการจัดการเรียนรู้ให้ได้ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลกับนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายได้นั้น ผู้บริหารคือกลไกที่สำคัญในการกำหนดนโยบายและตัดสินใจในระดับสถานศึกษาภายใต้เงื่อนไขของทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด

การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 ได้กำหนดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนมีความสำคัญไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด คือ วิธีการสำคัญที่สามารถสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ต้องการในยุคโลกาภิวัตน์เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองเรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเอง และ

ได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ซึ่งแนวคิดการจัดการศึกษานี้เป็นแนวคิดที่มีรากฐานจากปรัชญาการศึกษาและทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่องยาวนานและเป็นแนวทางที่ได้รับการพิสูจน์ว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามต้องการอย่างได้ผล

ความหมายการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 24 ระบุว่าจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกสถานการณ์ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ ดังนี้

พิมพันธ์ เศษะคุปต์ (2550 ; อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. 2555 : 2)

การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่และสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยการใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทางสังคม (กระบวนการกลุ่ม) และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถ และความถนัดเน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ใช้วิธีการสอนที่หลากหลายแหล่งความรู้สามารถพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลายคือพหุปัญญารวมทั้งเน้นการวัดผลอย่างหลากหลายวิธี

สุนน อมรวิวัฒน์ 2518 : 19 และพระราชวรมุณี (2530 : 116 ; อ้างถึงใน มหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. 2552 : 8) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือการเรียนที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนมากที่สุด วิธีดำเนินการ คือให้เสรีภาพแก่ผู้เรียนในการบรรลุเป็นผู้มีปัญญา ด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผ่านประสบการณ์ตรง เช่น ประสบการณ์ในการแก้ปัญหา การเรียนการสอนต้องมีการพัฒนาและกระตุ้นสติปัญญาให้มีความสามารถในการใช้เหตุผล รู้จักคิดวิเคราะห์ และใช้ศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ สามารถปรับตนให้ประสานกับสภาพแวดล้อม ทั้งที่เป็นมนุษย์ธรรมชาติ และความเจริญทางเทคโนโลยี เป็นการศึกษาที่พัฒนาคนให้มีชีวิตครบ 4 ด้าน คือภาวิตกาย หมายถึง กายที่เจริญแล้วและพัฒนาแล้ว มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางกายได้อย่างดี ภาวิตศีล หมายถึง มีศีลที่เจริญแล้วหรือพัฒนาแล้ว มีพฤติกรรม

ทางสังคมที่พัฒนาแล้วดำรงอยู่ในวินัย ก่อสันติสุข ภาวิตจิต หมายถึง มีจิตใจที่เจริญแล้วหรือพัฒนาแล้ว สมบูรณ์ด้วยคุณภาพจิต สมรรถภาพจิต และสุขภาพจิต และ ภาวิตปัญญา หมายถึง มีปัญญาที่เจริญแล้ว หรือพัฒนาแล้ว มีปัญญาที่เป็นอิสระจากการครอบงำของกิเลส รู้เข้าใจ และเห็นสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริง รู้เท่าทัน จนมีความเป็นอิสระโดยสมบูรณ์

หลักการพื้นฐานของแนวคิดที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวคิดและหลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง เน้นให้ผู้เรียนได้เห็นประโยชน์ของสังคม เรียนรู้ร่วมกัน มีการทำงานร่วมกันฝึกฝนให้รู้จักการใช้เทคนิคและวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีอิสระและมีความรับผิดชอบ โดยมีครูเป็นเพียงผู้กระตุ้นช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ยึดหลักให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสที่จะเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยมุ่งส่งเสริมที่จะพัฒนาคนหรือผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพด้วยการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นั่นคือ ครูผู้สอนต้องรู้จักการจัดประสบการณ์โดยมีกระบวนการที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สรุปความคิดความรู้ด้วยตนเอง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด(พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ)

นวลจิต เชาวศิริพิงส์ และคณะ (2545 : 6 ; อ้างถึงใน ชีระ รุญเจริญ และวาสนา ศรีไพโรจน์ 2554 : 85) ระบุแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ถือว่าเป็นความพยายามที่จะทำการปฏิรูปการศึกษาครั้งสำคัญ ซึ่งดำเนินการจัดทำขึ้นด้วยความร่วมมือจากหลายฝ่าย ทั้งฝ่ายการเมืองข้าราชการครูอาจารย์บุคคลที่เกี่ยวข้องตลอดจนประชาชนองค์กรและสถาบันต่าง ๆ มีการศึกษาปัญหาประมวลองค์ความรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ มีการระดมผู้รู้ นักปราชญ์มาช่วยกันคิดช่วยกันสร้างเป้าหมายของการศึกษาไทย

ทิสนา แคมมณี (2547 ; อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. 2555 : 3 - 4) ได้นำเสนอแนวคิดในการเปิด โอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและสามารถนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติได้ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีที่ควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย (Physical Participation) ถือเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อช่วยให้ประสาทการเรียนรู้ของผู้เรียนตื่นตัวพร้อมที่จะรับข้อมูล และการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นการรับรู้เป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ถ้าผู้เรียนอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมแม้จะมีการให้ความรู้ที่ดี ๆ ผู้เรียนก็ไม่สามารถรับได้ดังจะเห็นได้ว่าถ้าปล่อยให้ผู้เรียนนั่งนาน ๆ ในไม่ช้าผู้เรียนก็จะหลับหรือคิดเรื่องอื่น ๆ แต่ถ้าให้มีการเคลื่อนไหวทางกายบ้างก็จะทำให้ประสาทการเรียนรู้ของผู้เรียนตื่นตัวและพร้อมที่จะรับและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีดังนั้นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนจึงควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้

ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเป็นระยะ ๆ ตามความเหมาะสมกับวัยและระดับความสนใจของผู้เรียน

2. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางสติปัญญา (Intellectual Participation) คือ กิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเคลื่อนไหวทางสติปัญญาต้องเป็นกิจกรรมที่ทำทลายความคิดของผู้เรียนสามารถกระตุ้นสมองของผู้เรียนให้เกิดการเคลื่อนไหวต้องเป็นเรื่องที่ไม่ยากหรือง่ายเกินไปทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกที่จะคิดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัวเนื่องจากมนุษย์จำเป็นต้องอยู่รวมกันเป็นหมู่คณะมนุษย์ต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้ากับอื่นและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านสังคม

3. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางอารมณ์ (Emotional Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้เรียนซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้นั้นเกิดความหมายต่อตนเอง โดยกิจกรรมดังกล่าวควรเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง โดยปกติการมีส่วนร่วมทางอารมณ์นี้มักเกิดขึ้นพร้อมกับการกระทำอื่น ๆ อยู่แล้วเช่นกิจกรรมทางกายสติปัญญาและสังคมทุกครั้งที่คุณสอนให้ผู้เรียนเคลื่อนที่เปลี่ยนอิริยาบถเปลี่ยนกิจกรรมผู้เรียนจะเกิดอารมณ์ความรู้สึกอาจเป็นความพอใจไม่พอใจหรือเฉย ๆ การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสามารถใช้ได้กับการจัดการเรียนการสอนทุกวิชาเพียงแต่ธรรมชาติของเนื้อหาวิชาที่ต่างกันจะมีลักษณะที่เอื้ออำนวยให้ผู้สอนออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในจุดเด่นที่ต่างกันคือ

3.1 รายวิชาที่มีเนื้อหามุ่งให้ผู้เรียนเรียนรู้กฎเกณฑ์และการนำเอากฎเกณฑ์ไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่นวิชาคณิตศาสตร์หรือการใช้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษผู้สอนสามารถใช้กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเองโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำกฎเกณฑ์ที่ทำความเข้าใจได้ไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้วิธีการสอนแบบนิรนัยการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นก็จะเป็นการเรียนรู้ที่ยั่งยืนเพราะผู้เรียนได้สร้างความรู้ด้วยตัวเอง

3.2 รายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้จากการค้นคว้าทดลอง และการอภิปรายโดยใช้หลักเหตุผล เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ผู้เรียนมีโอกาสที่จะได้สร้างความรู้เองโดยตรงเพียงแต่ผู้สอนต้องรู้จักการใช้คำถามที่ช่วย และเชื่อมโยงความคิดประกอบการได้มีโอกาสทำการทดลองเป็นการปฏิบัติร่วมกัน ผู้เรียนจะได้มีปฏิสัมพันธ์กันมีการเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อสร้างความรู้ผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ทำกันมาอยู่แล้ว

3.3 รายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลที่หลากหลายเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนในสังคมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลข้อมูลที่มีลักษณะช่วยให้ออกความคิดเห็นได้ เช่น วิชาสังคมศึกษา และวรรณคดีเป็นลักษณะพิเศษที่ผู้สอนจะนำมาใช้เป็นเครื่องมือให้เกิดกิจกรรมการใช้ความคิดอภิปรายนำไปสู่ข้อสรุปเป็นผลของการเรียนรู้ และการสร้างนิสัยยอมรับฟังความคิดเห็นกันเป็นวิถีทางที่ดีในการปลูกฝังประชาธิปไตยให้กับผู้เรียน

3.4 รายวิชาที่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวร่างกายเป็นหลัก เช่น วิชาพลศึกษา และ การงานอาชีพผู้สอนควรใช้โอกาสดังกล่าวให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ผ่านกระบวนการทำงาน

3.5 รายวิชาที่ส่งเสริมความคิดจินตนาการ และการสร้างสุนทรียภาพ เช่น วิชา ศิลปะและดนตรีนอกจากจะมีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกายแล้วผู้เรียนยังมีโอกาสได้สร้างความรู้ และ ความรู้สึกที่ดีผ่านกระบวนการทำงานที่ผู้สอนออกแบบไว้ให้ผู้สอนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมักเป็นผู้สอนที่มีความตั้งใจ และสนุกในการทำงาน สอนเป็นคนช่างสังเกตและเอาใจใส่ผู้เรียนและมักจะได้ผลการตอบสนองที่ดีจากผู้เรียนแม้จะยังไม่มากในจุดเริ่มต้นแต่เมื่อปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอก็จะสังเกตได้ถึงเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนในทางที่ดีขึ้น

มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ (2555 : 5) สรุปเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่ที่มีลักษณะแตกต่างจากการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบดั้งเดิมทั่วไปคือ

1. ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้บทบาทของผู้สอนคือ ผู้สนับสนุน (Supporter) และเป็นแหล่งความรู้ (Resource Person) ของผู้เรียนผู้เรียนจะรับผิดชอบตั้งแต่เลือกและวางแผนสิ่งที่ตนจะเรียนหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกและจะเริ่มต้นการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการศึกษาค้นคว้ารับผิดชอบการเรียนตลอดจนประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. เนื้อหาวิชามีความสำคัญและมีความหมายต่อการเรียนรู้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ปัจจัยสำคัญที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบด้วยได้แก่เนื้อหาวิชาประสบการณ์เดิมและความต้องการของผู้เรียนการเรียนรู้ที่สำคัญและมีความหมายจึงขึ้นอยู่กับสิ่งที่สอน (เนื้อหา) และวิธีที่ใช้สอน (เทคนิคการสอน)

3. การเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จหากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนผู้เรียนจะได้รับความสุขสานจากการเรียนหากได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้ทำงานร่วมกันกับเพื่อน ๆ ได้ค้นพบข้อคำถามและคำตอบใหม่ ๆ สิ่งใหม่ ๆ ประเด็นที่ท้าทายและความสามารถในเรื่องใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นรวมทั้งการบรรลุผลสำเร็จของงานที่พวกเขาเริ่มด้วยตนเอง

4. สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนการมีสัมพันธภาพในกลุ่มจะช่วยส่งเสริมความเจริญงอกงามการพัฒนาความเป็นผู้ใหญ่การปรับปรุงการทำงาน และการจัดการกับชีวิตของแต่ละบุคคล สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในกลุ่มจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันของผู้เรียน

5. ผู้สอน คือ ผู้อำนวยการความสะดวก และเป็นแหล่งความรู้ในการจัดการเรียน-การสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผู้สอนจะต้องมีความสามารถที่จะค้นพบความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนเป็นแหล่งความรู้ที่ทรงคุณค่าของผู้เรียน และสามารถค้นคว้าหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับผู้เรียนสิ่งที่สำคัญที่สุดคือความเต็มใจของผู้สอนที่จะช่วยเหลือโดยไม่มีเงื่อนไข ผู้สอนจะให้ทุกอย่างแก่ผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นความเชี่ยวชาญความรู้เจตคติ และการฝึกฝน โดยผู้เรียนมีอิสระที่จะรับ หรือไม่รับการให้นั้นก็

6. ผู้เรียนมีโอกาสเห็นตนเองในแง่มุมที่แตกต่างจากเดิมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมุ่งให้ผู้เรียนมองเห็นตนเองในแง่มุมที่แตกต่างออกไปผู้เรียนจะมีความมั่นใจในตนเอง และควบคุมตนเองได้มากขึ้นสามารถเป็นในสิ่งที่อยากเป็นมีวุฒิภาวะสูงมากขึ้นปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมและมีส่วนร่วมกับเหตุการณ์ต่าง ๆ มากขึ้น

7. การศึกษา คือ การพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนหลาย ๆ ด้าน พร้อมกันไปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นจุดเริ่มของการพัฒนาผู้เรียนหลาย ๆ ด้านเช่น คุณลักษณะด้านความรู้ความถนัดด้านการปฏิบัติและด้านอารมณ์ความรู้สึกจะได้รับการพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเป็นคนเก่งดีและมี สุขซึ่งจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ ได้แก่ด้านการบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนมหาวิทยาลัยนครราชสีมาครินทร์ (2555 : 6) มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. การบริหารจัดการ

การบริหารจัดการนับว่าเป็นองค์ประกอบที่สนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญโดยเฉพาะการบริหารจัดการที่เน้นการพัฒนาทั้งระบบ การพัฒนาทั้งระบบ หมายถึง การดำเนินงานในทุกองค์ประกอบให้ไปสู่เป้าหมายเดียวกันคือคุณภาพของผู้เรียนตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดดังนั้นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงการพัฒนาทั้งระบบประกอบด้วย

1.1 การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่มีจุดเน้นการคุณภาพบัณฑิตอย่างชัดเจน

1.2 การกำหนดแผนยุทธศาสตร์สอดคล้องกับเป้าหมาย

1.3 การกำหนดแผนการดำเนินงานในทุกองค์ประกอบของมหาวิทยาลัยสอดคล้องกับเป้าหมาย และเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์

1.4 การจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน

1.5 การจัดทำรายงานประจำปีเพื่อรายงานผู้เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับแนวทางการประกันคุณภาพจากภายนอก

2. การจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบหลักที่แสดงถึงการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมประกอบด้วยความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายที่แท้จริงของการเรียนรู้บทบาทของผู้สอนและบทบาทของผู้เรียนการจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนเป็นสำคัญจะทำได้สำเร็จเมื่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนได้แก่ผู้สอนและผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับความหมายของการเรียนรู้ดังสาระที่ ทิศนา แคมมณี (2547 ; อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. 2555 : 6) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. การเรียนรู้เป็นงานเฉพาะบุคคลทำแทนกันไม่ได้ผู้สอนที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ต้องเปิดโอกาสให้เขาได้มีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตัวของเขาเอง

2. การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญาที่ต้องมีการใช้กระบวนการคิดสร้างความเข้าใจความหมายของสิ่งต่าง ๆ ดังนั้นผู้สอนจึงควรกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดทำความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ

3. การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคมเพราะในเรื่องเดียวกันอาจคิดได้หลายแง่หลายมุมทำให้เกิดการขยายเติมเต็มข้อความรู้ตรวจสอบความถูกต้องของการเรียนรู้ตามที่สังคมยอมรับด้วยดังนั้นผู้สอนที่ปรารถนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลอื่นหรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ

4. การเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่สนุกสนานเป็นความรู้ที่สนุกสนานเพราะหลุดพ้นจากความไม่รู้นำไปสู่ความใฝ่รู้หรือความรู้ก็เพราะเป็นเรื่องน่าสนใจผู้สอนจึงควรสร้างภาวะที่กระตุ้นให้เกิดความอยากรู้หรือคับข้องใจบ้างผู้เรียนจะหาคำตอบเพื่อให้หลุดพ้นจากความข้องใจและเกิดความสุขขึ้นจากการได้เรียนรู้เมื่อพบคำตอบด้วยตนเอง

5. การเรียนรู้เป็นงานต่อเนื่องตลอดชีวิต ขยายพรมแดนความรู้ได้ไม่มีที่สิ้นสุดผู้สอนจึงควรสร้างกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดการแสวงหาความรู้ไม่รู้จบ

6. การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงเพราะได้รู้มากขึ้นทำให้เกิดการนำความรู้ไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ เป็นการพัฒนาไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับรู้ผลการพัฒนาของตัวเองด้วย

จากความหมายของการเรียนรู้ที่กล่าวมาผู้สอนจึงต้องคำนึงถึงประเด็นต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังนี้

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
2. การเน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก
3. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน
4. การจัดกิจกรรมที่น่าสนใจไม่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่าย
5. ความเมตตากรุณาต่อผู้เรียน
6. การทำให้ผู้เรียนอยากรู้
7. การตระหนักถึงเวลาที่เหมาะสมที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้
8. การสร้างบรรยากาศหรือสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง
9. การสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้
10. การมีจุดมุ่งหมายของการสอน
11. ความเข้าใจผู้เรียน
12. ภูมิหลังของผู้เรียน
13. การไม่มีวิธีการใดวิธีการหนึ่งเท่านั้น
14. การเรียนการสอนที่ดีเป็นพลวัต (Dynamic) กล่าวคือมีการเคลื่อนไหว

เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทั้งในด้านการจัดกิจกรรมการสร้างบรรยากาศรูปแบบเนื้อหาสาระเทคนิคและวิธีการ

15. การสอนในสิ่งที่ไม่ไกลตัวผู้เรียนมากเกินไป
16. การวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

3. การเรียนรู้ของผู้เรียน

องค์ประกอบสุดท้ายที่สำคัญและนับว่าเป็นเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ องค์ประกอบด้านการเรียนรู้ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างจากเดิมที่เน้นเนื้อหาสาระเป็นสำคัญและสอดคล้องกับองค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนรู้ก็เพื่อเน้นให้มีผลต่อการเรียนรู้ดังนั้นตัวบ่งชี้ที่บอกถึงลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนประกอบด้วย

1. การเรียนรู้อย่างมีความสุขอันเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล คำนึงถึงการทำงานของสมองที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการทางอารมณ์ของผู้เรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องที่ต้องการเรียนรู้ในบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติบรรยากาศของการเอื้ออาทรและเป็นมิตรตลอดจนแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายนำผลการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้

2. การเรียนรู้จากการได้คิดและลงมือปฏิบัติจริงหรือกล่าวอีกลักษณะหนึ่งคือ “เรียนด้วยสมองและสองมือ” เป็นผลจากการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้คิดไม่ว่าจะเกิดจากสถานการณ์หรือคำถามก็ตาม และได้ลงมือปฏิบัติจริงซึ่งเป็นการฝึกทักษะที่สำคัญคือการแก้ปัญหา ความมีเหตุผล

3. การเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่นเป้าหมายสำคัญด้านหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ผู้เรียนแสวงหาความรู้ที่หลากหลาย ทั้งใน และนอกมหาวิทยาลัยทั้งที่เป็นเอกสาร วัสดุ สถานที่ สถานประกอบการ บุคคล ซึ่งประกอบด้วยเพื่อน กลุ่มเพื่อน หรือผู้เป็นภูมิปัญญาของชุมชน

4. การเรียนรู้แบบองค์รวมหรือบูรณาการเป็นการเรียนรู้ที่ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ ได้สัดส่วนกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมความดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชาที่จัดให้เรียนรู้

5. การเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของตนเองเป็นผลสืบเนื่องมาจากความเข้าใจของผู้สอนที่ยึดหลักการว่าทุกคนเรียนรู้ได้และเป้าหมายที่สำคัญคือพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถที่จะแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองผู้สอนจึงควรสังเกตและศึกษาธรรมชาติของการเรียนรู้ของผู้เรียนว่านัดที่จะเรียนรู้แบบใดมากที่สุด ในขณะที่เดียวกันกิจกรรมการเรียนรู้จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเองการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของตนเองผู้เรียนจะได้รับการฝึกด้านการจัดการแล้วยังฝึกด้านสมาธิความมีวินัยในตนเองและการรู้จักตนเองมากขึ้น

เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีเทคนิคที่สำคัญมากมายที่จะช่วยขับเคลื่อนให้การจัดการเรียนรู้ประสบความสำเร็จ ดังนี้

1. เทคนิคการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตัวเอง

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหมายถึงการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้เรียนรู้โดยพยายามจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลสื่อและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการต่างๆเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และผู้เรียนมีโอกาสนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่นคำถามคือผู้สอนจะมีวิธีการหรือเทคนิคที่จะทำให้เกิดเหตุการณ์นั้น ๆ ได้อย่างไรผู้สอนทั่วไปยังเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยเข้าใจว่าการให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเองคือการปล่อยให้ผู้เรียนเรียนรู้กันเองโดยที่ผู้สอนไม่ต้องมีบทบาทอะไรหรือใช้วิธีสั่งให้ผู้เรียนไปที่

ห้องสมุดอ่านหนังสือกันเองแล้วเขียนรายงานมาส่งซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องแม้ว่าการให้การเรียนรู้เกิดขึ้นที่ตัวผู้เรียนเป็นลักษณะที่ถูกต้องของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแต่การที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ขึ้นมาได้เองนั้นเป็นเรื่องยากผู้สอนจึงต้องมีหน้าที่เตรียมจัดสถานการณ์และกิจกรรมต่าง ๆ นำทางไปสู่การเรียนรู้โดยไม่ใช้วิธีบอกความรู้โดยตรง หรือถ้าจะจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้โดยใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งข้อมูลผู้สอนจะต้องสำรวจให้รู้ก่อนว่าภายในห้องสมุดมีข้อมูลอะไรอยู่บ้างอยู่ที่ใดจะค้นหาอย่างไรแล้วจึงวางแผนสั่งการผู้เรียนต้องรู้เป้าหมายของการค้นหาจากคำสั่งที่ผู้สอนให้รวมถึงการแนะแนวทางที่จะทำงานให้สำเร็จและในขณะที่ผู้เรียนลงมือปฏิบัติผู้สอนควรสังเกตการณ์อยู่ด้วยเพื่ออำนวยความสะดวกนำข้อมูลนั้นมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

2. เทคนิคการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับคนอื่น

ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้สอนอีกประการหนึ่งคือผู้สอนเข้าใจว่าการจัดการเรียนการสอนแบบนี้ต้องจัดโต๊ะเก้าอี้ให้ผู้เรียนได้นั่งรวมกลุ่มกันโดยไม่เข้าใจว่าการนั่งรวมกลุ่มนั้นทำเพื่ออะไรความเข้าใจที่ถูกต้องคือเมื่อผู้เรียนจะต้องทำงานร่วมกันจึงจัดเก้าอี้ให้นั่งรวมกันเป็นกลุ่มไม่ใช่ให้นั่งรวมกลุ่มกันแต่ต่างคนต่างทำงานของตัวเองการจัดให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันผู้สอนจะต้องกำกับดูแลให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนมีบทบาทในการทำงานซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่ผู้สอนควรศึกษาเป็นแนวทางนำไปใช้เป็นเทคนิคในการจัดกิจกรรมคือรูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกัน (Cooperative Learning) วิทยากร เชียงกุล (2549) ได้กล่าวถึงลักษณะการจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกันเป็นการจัดการเรียนการสอนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ กลุ่มละ 4 - 5 คนโดยสมาชิกในกลุ่มมีระดับความสามารถแตกต่างกันสมาชิกทุกคนมีบทบาทหน้าที่ร่วมกันในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายมีเป้าหมาย และมีโอกาสได้รับรางวัลของความสำเร็จร่วมกันวิธีการแบบนี้ผู้เรียนจะมีโอกาสสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในเชิงบวกมาปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้ากันได้มีโอกาสรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่มได้พัฒนาทักษะทางสังคมและได้ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงานเพื่อสร้างความรู้ให้กับตนเอง

3. เทคนิคการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน-ชีวิตประจำวัน

ตามความหมายของการเรียนรู้ที่แท้จริง คือ ผู้เรียนต้องมีโอกาสนำความรู้ที่เรียนรู้ออกไปใช้ในการดำเนินชีวิตสิ่งที่เรารู้กับชีวิตจริงจึงต้องเป็นเรื่องเดียวกันผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ความรู้ได้โดยสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนต้องแก้ปัญหา และนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้หรือให้ผู้เรียนแสดงความรู้ที่ออกมาในลักษณะต่าง ๆ เช่น ให้อาสา

แสดงรายละเอียดที่เรียนรู้จากการอ่านบทประพันธ์ในวิชาวรรณคดี เมื่อผู้สอนได้สอนให้เข้าใจโดยการตีความและแปลความแล้ว หรือในวิชาที่มีเนื้อหาของการปฏิบัติ เมื่อผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แล้วผู้สอนควรให้ผู้เรียนได้ฝึกให้ทำงานปฏิบัติซ้ำอีกครั้งเพื่อให้เกิดความชำนาญในการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้นี้ผู้สอนควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนแสดงความสามารถในลักษณะต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้มีความหลากหลายเพื่อตอบสนองความสามารถเฉพาะที่ผู้เรียนแต่ละคนมีแตกต่างกัน นอกจากการใช้เทคนิคการออกคำสั่งให้ผู้เรียนแสดงการทำงานในลักษณะต่าง ๆ แล้วผู้สอนอาจใช้วิธีการสอนบางวิธีที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความรู้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้เช่นกัน เช่น วิธีสอนโดยให้จัดนิทรรศการและการสอนโดยใช้โครงงาน โดยผู้สอนเป็นผู้กำกับควบคุมให้ผู้เรียนทุกคนได้ร่วมกันวางแผนดำเนินการตามแผนและร่วมกันสรุปผลงานผู้เรียนแต่ละคนจะได้เลือกและแสดงความสามารถที่ตนเองถนัดเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายจึงสามารถกล่าวขยายความได้ว่า การเรียนรู้ผ่านการให้จัดนิทรรศการและการสอนโดยใช้โครงงานซึ่งสามารถทำอย่างต่อเนื่องกันได้โดยมีประเด็นดังนี้

1. ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ตนเองสนใจ
2. ผู้เรียนได้เรียนรู้หรือหาคำตอบด้วยตนเอง โดยการคิดและปฏิบัติจริง
3. วิธีการหาคำตอบมีความหลากหลายจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
4. นำข้อมูลหรือข้อความรู้จากการศึกษามาสรุปเป็นคำตอบหรือข้อค้นพบของตนเอง
5. มีระยะเวลาในการศึกษาหรือแสวงหาคำตอบพอสมควร
6. คำตอบหรือข้อค้นพบเชื่อมโยงต่อการพัฒนาความรู้ต่อไป
7. ผู้เรียนมี โอกาสเลือก วางแผน และจัดการนำเสนอคำตอบของปัญหาหรือผลของ

การค้นพบด้วยวิธีการที่หลากหลาย และสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของตนเอง

นอกจากแนวคิดการใช้วิธีการสอน โครงงานและการจัดนิทรรศการแล้วยังมีแนวคิดเรื่องการบูรณาการที่ผู้สอนจะสามารถนำมาใช้เป็นเทคนิคในการจัดกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนนำข้อมูลหลากหลายที่เกิดจากการเรียนรู้ไปสัมพันธ์เชื่อมโยงกันการบูรณาการ หมายถึง การนำศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานเข้าด้วยกันสาเหตุที่ต้องจัดให้มีการบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนคือ

1. ในชีวิตของคนเรามีเรื่องราวต่าง ๆ ที่สัมพันธ์ซึ่งกันและกันไม่ได้แยกออกจากกันเป็นเรื่อง ๆ
2. เมื่อมีการบูรณาการเข้ากับชีวิตจริงโดยการเรียนรู้ในสิ่งที่ใกล้ตัวแล้วขยายกว้างออกไปผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีขึ้นและเรียนรู้อย่างมีความหมาย
3. เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกันหรือเกี่ยวข้องกันควรนำมาเชื่อมโยงกัน

เพื่อให้เรียนรู้อย่างมีความหมายลดความซ้ำซ้อนเชิงเนื้อหาวิชาแบ่งเบาภาระของผู้สอน

4. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ความสามารถและทักษะที่

หลากหลาย

ประเภทของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ทักษิณา เครือหงส์ (2550 ; อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. 2552 : 9 - 10) ได้เสนอแนวทางสำหรับผู้สอนที่ใช้หลักการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ดังนี้

1. ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตร การศึกษาอุดมศึกษา โดยการศึกษาข้อมูล พระราชบัญญัติการศึกษา ตำราเอกสารหลักสูตร หลักสูตรสาขาวิชา ลักษณะรายวิชาจัดทำแผนการสอน และเอกสารประกอบการสอน
2. ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ใช้หลักการวิเคราะห์ผู้เรียน เช่น วิเคราะห์จากรูปแบบการเรียนรู้ ความภูมิใจตนเอง เจตคติต่อวิชา ความคาดหวังในการเรียน ใช้แบบวัดความรู้พื้นฐานของผู้เรียน (Pre - test) ก่อนเรียน วัดผล การเรียนของผู้เรียนเป็นรายหน่วยและมีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนในระหว่างการเรียนการสอน
3. ครูผู้สอนมีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดย การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น การบูรณาการเนื้อหา การจัดการเรียนรู้เพื่อชี้แนะ การรู้จัก
4. ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนของตนเอง และผู้เรียน เช่น ใช้คอมพิวเตอร์ในการหาความรู้จากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าและนำมาอภิปรายในชั้นเรียน การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลข้อมูล และจัดทำ รายงาน พัฒนาและใช้สื่อการสอน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
5. ครูผู้สอนมีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้จัด ให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เช่น มอบหมายงานเดี่ยวและงานกลุ่ม ประเมินผลการเรียนรู้ จากผลงานที่มอบหมายในระหว่างเรียน และทดสอบหลังเรียน
6. ครูผู้สอนมีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้เต็มตามศักยภาพ ในการนำผลการประเมินการเรียนรู้มาเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนการเรียน การสอนอาจทำได้โดย
 - 6.1 ให้นักศึกษาศึกษาบทเรียนนอกเวลาแล้วนำเสนอรายงานหน้าชั้น (Presentation)
 - 6.2 มอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแล้วทำรายงาน (Report)
 - 6.3 ให้นักศึกษาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแทนการถาม - ตอบ

7. ครูผู้สอนมีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542 ; อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ 2552 : 9 - 10) ได้รวบรวมวิธีสอนแบบต่าง ๆ ที่สามารถเลือกนำมาใช้ให้สัมพันธ์กับเนื้อหา ประสบการณ์การพัฒนาทักษะตามวัตถุประสงค์ของหน่วยเรียนนั้น ๆ ซึ่งมีอยู่มากมายหลายแบบ ดังต่อไปนี้

1. วิธีสอนแบบเน้นปัญหา (Problem - Based Teaching and Learning)
2. วิธีสอนแบบเน้นโครงการ (Project - Based Teaching and Learning)
3. วิธีสอนแบบเน้นทักษะปฏิบัติ (Skill - Based Teaching and Learning)
4. วิธีสอนแบบเน้นกระบวนการสืบสวน (Inquiry - Based)
5. วิธีสอนแบบเน้นกระบวนการคิด (Thinking - Based)
6. วิธีสอนแบบเน้นความคิดรวบยอด (Concept - Based)
7. วิธีสอนแบบเน้นกระบวนการกลุ่ม (Group Process - Based)
8. วิธีสอนแบบตั้งคำถาม (Questioning - Based)
9. วิธีสอนแบบโต้เถียง (Debate)
10. วิธีสอนแบบแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing)
11. วิธีสอนแบบกรณีตัวอย่าง (Case)
12. วิธีสอนแบบใช้บทเรียนแบบเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning Module)

มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ (2555 : 11 - 13) การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ การสอนแบบเน้นกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นหลัก และการสอนแบบเน้นสื่อ

1. การสอนแบบเน้นกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นหลักการสอนแบบนี้ ได้แก่
 - 1.1 การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem Base Learning) เป็นการจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนระบุปัญหาที่ต้องการเรียนรู้ผู้เรียนจะคิดวิเคราะห์ปัญหาคั้งสมมุติฐานอันเป็นที่มาของปัญหาและหาทางทดสอบสมมุติฐานที่ตั้งไว้ผู้เรียนจะต้องมีความรู้พื้นฐานที่จะเรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ มาก่อนเพื่อจะสามารถเรียนรู้เนื้อหาใหม่โดยกระบวนการใช้ปัญหาเป็นหลักได้หากพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนไม่เพียงพอจะต้องค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองในการเนิการสอนผู้สอนจะต้องนำปัญหาที่เป็นความจริงมาเขียนเป็นกรณีศึกษาหรือสถานการณ์ในผู้เรียน โดยผู้เรียนจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.1.1 ทำความเข้าใจกับศัพท์บางคำหรือแนวคิดบางอย่างในสถานการณ์

นั้น ๆ

- 1.1.2 ระบุประเด็นปัญหาจากสถานการณ์
- 1.1.3 วิเคราะห์ประเด็นปัญหา
- 1.1.4 ตั้งสมมุติฐานเกี่ยวกับปัญหานั้น ๆ
- 1.1.5 ทดสอบสมมุติฐานและจัดลำดับความสำคัญ
- 1.1.6 กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้
- 1.1.7 รวบรวมข้อมูลข่าวสารและความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง
- 1.1.8 สังเคราะห์ข้อมูลใหม่ที่ได้พร้อมทั้งทดสอบ
- 1.1.9 สรุปผลการเรียนรู้และหลักการที่ได้จากการศึกษาปัญหา

กระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลักมีลักษณะที่สำคัญคือผู้เรียนจะได้เรียนด้วยกันเป็นกลุ่มประมาณ 6 – 8 คน มีการอภิปรายและค้นคว้าหาความรู้ด้วยกันมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง เนื้อหาสาระที่กำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้นั้นจะเป็นเนื้อหาที่เกิดจากการบูรณาการเนื้อหาต่าง ๆ เข้าด้วยกันผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาที่กำหนดนั้นอย่างชัดเจน

1.2 การสอนแบบนิรมิตวิทยา (Constructivism) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ของตนเอง โดยมีการเชื่อมโยงความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นกับ-ความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่แล้วการสร้างองค์ความรู้ใหม่ของผู้เรียนอาจได้จากการดำเนินกิจกรรม การสอนที่ให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าทดลองระดมสมองศึกษาในความรู้ การตรวจสอบองค์ความรู้ใหม่ทำให้ได้ทั้งการตรวจสอบกันเองในระหว่างกลุ่มผู้เรียน ผู้สอนจะเป็นผู้ที่ช่วยเหลือให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบความรู้ใหม่ให้ถูกต้องลำดับขั้นตอนการสอนตามแนวความคิดแบบนิรมิตวิทยา รายละเอียดของการดำเนินการสอนตามรูปแบบมีดังนี้

- 1.2.1 ผู้สอนบอกให้ผู้เรียนทราบถึงเนื้อหาที่จะเรียน
- 1.2.2 ผู้สอนให้ผู้เรียนระดมพลังสมองแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน
- 1.2.3 ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน
- 1.2.4 ผู้สอนให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ที่สร้างขึ้นมาใช้ในสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนดให้
- 1.2.5 ผู้สอนให้ผู้เรียนสรุปองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการเรียนครั้งนี้

1.3 การสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอด (Concept Attainment) เป็น การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนทราบถึงคุณลักษณะของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือ เหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง โดยสามารถระบุลักษณะเด่นลักษณะรองของสิ่งนั้น ๆ ได้สามารถนำ

ความรู้ที่เกิดขึ้นไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้ขั้นตอนการสอนมีดังนี้

1.3.1 ผู้สอนจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยการนำเสนอ เหตุการณ์รายละเอียดของสิ่งนั้น

1.3.2 ผู้สอนให้ผู้เรียนระบุลักษณะเด่นลักษณะรองของสิ่งที่ได้สังเกตและให้ผู้เรียนหาลักษณะที่เหมือนกัน ลักษณะที่แตกต่างกัน

1.3.3 ผู้สอนให้ผู้เรียนสรุปลักษณะสำคัญที่สังเกตได้พร้อมให้ชื่อของสิ่งนั้น

1.3.4 ผู้สอนตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน และความเป็นไปได้ ความเหมาะสมของชื่อ ความคิดรวบยอดนั้น

1.3.5 ผู้สอนกำหนดสถานการณ์ใหม่ให้ผู้เรียนได้นำความคิดรวบยอดที่เกิดขึ้นไปใช้

1.4 การสอนแบบร่วมมือประสานใจ (Cooperative Learning) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนร่วมมือกันทำงานช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และประสานงานกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียน ลักษณะของการจัดการเรียนการสอน

1.4.1 จัดชั้นเรียนโดยการแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 3 - 6 คน โดยจัดคละกันตามความสามารถทางการเรียนมีทั้งเก่ง ปานกลาง และอ่อน

1.4.2 ผู้เรียนจะต้องรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง และรับผิดชอบการเรียนรู้ของเพื่อน ๆ ภายในกลุ่มของตนเองด้วย

1.4.3 สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้องร่วมมือในการทำงานอย่างเต็มความสามารถโดยสนับสนุนยอมรับและไว้วางใจซึ่งกันและกันเพื่อให้สมาชิกทุกคนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด

1.5 การสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการใช้ความคิดพิจารณาตัดสินเรื่องราวปัญหาข้อสงสัยต่าง ๆ อย่างรอบคอบและมีเหตุผลผู้สอนจะเป็นผู้นำเสนอปัญหา และดูแลให้คำแนะนำในการทำกิจกรรมของผู้เรียน กิจกรรมการสอนจะเริ่มจากปัญหาที่สอดคล้องกับวุฒิภาวะและประสบการณ์ของผู้เรียนซึ่งช่วยผู้เรียนให้อยากศึกษา ผู้เรียนจะรู้สึกว่ามีคำตอบหรือคำตอบมีแต่ไม่เพียงพอผู้เรียนต้องมีการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ และใช้กระบวนการคิดอย่างหลากหลายรวมทั้งวิเคราะห์ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล และเป็นลำดับขั้นตอนเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจเลือกคำตอบที่เหมาะสมที่สุดกับปัญหาที่นำมาใช้ในบทเรียนขั้นตอนการสอนมีดังนี้

1.5.1 ผู้สอนนำเสนอปัญหาซึ่งเป็นคำถามที่เร้าให้ผู้เรียนเกิดความคิดผู้เรียน
ตอบคำถามของผู้สอน โดยให้คำตอบที่หลากหลาย

1.5.2 ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันหาคำตอบที่เป็นไปได้มากที่สุด โดยการ
อภิปรายร่วมกันหรือให้ค้นคว้าจากแหล่งความรู้เท่าที่มีอยู่

1.5.3 ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันคัดเลือกคำตอบที่ตรงกับประเด็นปัญหา

1.5.4 ผู้สอนให้ผู้เรียนสรุปคำตอบที่เด่นชัดที่สุด

1.6 การเรียนการสอนแบบเน้นสื่อการเรียนการสอนแบบเน้นสื่อเป็นประเภท
ของการสอนในลักษณะใช้สื่อเป็นหลัก เช่น การสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป การสอนแบบศูนย์
การเรียนการสอน โดยใช้โปรแกรม CAI หรือ E - Learning เป็นต้น

การวัดและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญที่มีส่วนเสริมสร้างความสำเร็จให้กับผู้เรียน
และเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้สอนได้ข้อมูลที่จะนำไปใช้
ประโยชน์ในการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประ โยชน์สูงสุดกับผู้เรียนตาม
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช 2545 มุ่งให้
ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาเต็มศักยภาพการวัดและประเมินผลจึงต้องปรับเปลี่ยนไปให้มีลักษณะเป็น
การประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และประเมินผลตามสภาพจริง มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ (2555 : 14 - 16) มีลักษณะสำคัญดังนี้

การวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง

1. เน้นการประเมินที่ดำเนินการไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนซึ่งสามารถทำได้ตลอดเวลาทุกสภาพการณ์

2. เน้นการประเมินที่ยึดพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนจริง ๆ

3. เน้นการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน

4. ใช้ข้อมูลที่หลากหลายด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและสอดคล้องกับวิธี

การประเมินตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน

5. เน้นคุณภาพผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ความสามารถ
หลาย ๆ ด้าน

6. การประเมินด้านความคิดเน้นความคิดเชิงวิเคราะห์สังเคราะห์

7. เน้นให้ผู้เรียนประเมินตนเองและการมีส่วนร่วมในการประเมินของผู้เรียน

ผู้ปกครอง

วิธีการและเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงเป็นการประเมินการแสดงออกของผู้เรียนรอบด้านตลอดเวลาใช้ข้อมูลและวิธีการหลากหลายด้วยวิธีการและเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาวัตถุประสงค์ของการประเมินเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนรอบด้าน ดังนั้นจึงใช้วิธีการที่หลากหลายขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ เช่น การสังเกตสัมภาระ การตรวจผลงาน การทดสอบบันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง การรายงานตนเองของผู้เรียน เพิ่มสะสมงานเป็นต้น

2. กำหนดเครื่องมือในการประเมินเมื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินให้เป็นการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนรอบด้านตามสภาพจริงแล้วในการกำหนดเครื่องมือจึงเป็นเครื่องมือที่หลากหลายเป็นต้นว่าการบันทึกข้อมูลจากการศึกษาผลงาน โครงงานหนังสือที่ผู้เรียนผลิตแบบบันทึกต่าง ๆ ได้แก่ แบบบันทึกความรู้ที่บันทึกความคิดบันทึกของผู้เกี่ยวข้อง (นักศึกษา เพื่อน อาจารย์ ผู้ปกครอง) หลักฐานร่องรอยหรือผลงานจากการร่วมกิจกรรม เป็นต้น

แบบสังเกตเป็นการสังเกตพฤติกรรมร่วมกิจกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ

แบบสัมภาระเป็นการสัมภาระความรู้ที่คิดเห็นผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง

เพิ่มสะสมงานเป็นสื่อที่รวบรวมผลงานหรือตัวอย่างหรือหลักฐานที่แสดงถึงผลสัมฤทธิ์ความสามารถความพยายามหรือความถนัดของบุคคลหรือประเด็นสำคัญที่ต้องเก็บไว้อย่างเป็นระบบ

แบบทดสอบเป็นเครื่องมือวัดความรู้ความเข้าใจที่ยังคงมีความสำคัญต่อการประเมินสำหรับผู้ประเมินประกอบด้วยผู้เรียนประเมินตนเองผู้สอนเพื่อนกลุ่มเพื่อนผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องกับนักศึกษา

การนำแนวคิดการประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

การนำแนวคิดการประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีแนวปฏิบัติดังนี้

1. ก่อนนำไปใช้ผู้สอนต้องเรียนรู้เกี่ยวกับแนวทางการประเมินตามสภาพจริงที่สำคัญที่สุด คือ การศึกษาด้วยตนเอง และลงมือปฏิบัติจริงพัฒนาความรู้จากการลงมือปฏิบัติ
2. การแนะนำให้ผู้เรียนจัดทำเพิ่มสะสมงานเพิ่มสะสมงานของผู้เรียนนอกจากจะแสดงพัฒนาการของผู้เรียนแล้วยังเป็นการสะท้อนผลการสอนของผู้สอนเพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

2.1 หลักการเบื้องต้นของการจัดทำเพิ่มสะสมงานได้แก่รวบรวมผลงานที่แสดงถึงพัฒนาการด้านต่าง ๆ แสดงถึงลักษณะเฉพาะของผู้เรียน ที่ดำเนินการควบคู่ไปกับการเรียน-

การสอน ซึ่งสามารถเก็บหลักฐานที่เป็นตัวอย่างที่แสดงความสามารถในด้านกระบวนการและผลผลิต และมุ่งเน้นในสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้

2.2 ความสำคัญของแฟ้มสะสมงานคือการรวบรวมข้อมูลของผู้เรียนทำให้ผู้สอนได้ข้อมูลที่มีประโยชน์เกี่ยวกับพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนรายบุคคลและนำเอาข้อมูลดังกล่าวมาใช้ปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนได้เต็มศักยภาพของตนเอง

ปัญหา และแนวทางการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เมื่อดำเนินการไปตามแผนแล้วอาจจะประสบปัญหาซึ่งจะต้องมีการหาแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเพื่อให้การดำเนินงานสามารถดำเนินต่อไปจนประสบผลสำเร็จ

ปัญหาการจัดการเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยพิจารณาข้อกำหนดที่เกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุด ในตน มีความรู้และทักษะที่แข็งแกร่งและเหมาะสม เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับสูงขึ้นไป และการดำรงชีวิตในอนาคต กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมุ่งพัฒนานักเรียนทุกคนในมิติด้านคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนบรรลุถึงศักยภาพสูงสุด ในตน มีความรู้ และทักษะการอ่านเขียนและคิดคำนวณที่เข้มแข็ง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้และการดำรงชีวิตในอนาคต สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องเผชิญปัญหา และความท้าทายในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ด้านคุณภาพการศึกษา คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยยังไม่ถึงระดับมาตรฐานสากลถึงแม้จะมีแนวโน้มว่าจะดีขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณภาพผู้เรียนในระดับนานาชาติ ซึ่งในปีการศึกษา 2555 และผลการทดสอบ (O - NET) ในปีการศึกษา 2556 ไม่มีระดับชั้นใดได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 50 และผลการทดสอบ Programme for International Student Assessment (PISA) นักเรียนอายุ 15 ปี ในระดับนานาชาตินักเรียนไทยยังมีคะแนนไม่ถึงค่าเฉลี่ยของนักเรียนในกลุ่มประเทศ OECD

2. ด้านโอกาสทางการศึกษา ที่ผ่านมาการจัดการศึกษาของประเทศไทยประสบความสำเร็จด้านการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อัตราการออกกลางคันของนักเรียนมีแนวโน้มลดลง แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างชายหญิง กลุ่มเด็กชายมีแนวโน้มที่จะไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนและเสี่ยงต่อการออกกลางคัน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐานจะต้องส่งเสริมการให้บริการการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบต่าง ๆ ให้กับประชากร-
วัยเรียนในกลุ่มนี้ต่อไป

3. ด้านการบริหารจัดการยังทำได้น้อยประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของไทยเมื่อ
จัดลำดับแล้วถือว่าต่ำ โดยเมื่อพิจารณางบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม
ภายในประเทศ

4. ความสามารถในการแข่งขัน คุณวุฒีสําคัญในการแข่งขันในเวทีโลก คือ คุณภาพ
และสมรรถภาพของคนไทยทุกคน เด็กไทยควรมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ความรู้ใน
วิชาแกนตามศตวรรษที่ 21 ทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ ทักษะการเรียนรู้และการสร้างนวัตกรรม
และทักษะทางข้อมูล สื่อ และเทคโนโลยี พร้อมทั้งทักษะชีวิตในระบบเศรษฐกิจสังคมพหุ
วัฒนธรรม โดยการเรียนรู้ในยุคใหม่ต้องสอนให้น้อยลง และเรียนรู้ให้มากขึ้น ให้ความสำคัญกับ
ทักษะมากกว่าสาระการเรียนรู้ ให้นักเรียนเป็นผู้ชี้ทิศทางการเรียนรู้ เรียนแบบร่วมมือกัน เรียนกัน
เป็นทีมและประเมินผลแบบใหม่โดยถามวิธีคิด ประเมินเป็นทีม และข้อสอบไม่เป็นความลับแต่เป็น
ตัวกระตุ้นให้เรียนรู้

แนวทางการจัดการเรียนรู้

ประเด็นที่ 1 ข้อกำหนดในมาตรา 22 ได้กล่าวถึงประเด็นสำคัญอยู่ 3 ประการ คือ

1. การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนา
ตนเองได้

2. ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

3. กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และ
เต็มศักยภาพ

ประเด็นที่ 2 ข้อกำหนดในมาตรา 23 ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญ
ทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และผู้สอนต้องสามารถบูรณาการเนื้อหาหรือสาระ
การเรียนรู้ให้ครอบคลุม และเหมาะสมกับระดับการศึกษา ข้อกำหนดดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงผลที่
จะต้องเกิดกับผู้เรียน และแนวทางการนำหลักสูตรมาใช้จะต้องมีการบูรณาการและครอบคลุมเรื่อง
ที่กำหนดไว้ทั้ง 5 เรื่องจึงเปรียบเสมือนหลักสูตรแม่บทหลักสูตร

ประเด็นที่ 3 ครูผู้สอนควรเปลี่ยนพฤติกรรมการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้
สอดคล้องกับมาตรา 24 ที่กำหนดไว้ 6 ข้อย่อย คือ

1. จัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของ
ผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูผู้สอนควรมีความสามารถในการสร้างเงื่อนไข

กระตุ้น ชั่วๆ ทำท่าย และใช้สื่อเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเกิดความพร้อมในการเรียนรู้มิใช่ การเรียนรู้ที่ที่จะต้องเกิดจากผู้เรียนมีความสนใจก่อน จึงค่อยมาคิดวางแผน และจัดกิจกรรม ถ้าผู้เรียนไม่สนใจผู้สอนก็ยังไม่สามารถวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้

2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ครูผู้สอนต้องทำความเข้าใจและสามารถกำหนดเนื้อหา สารการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม รู้ว่าส่วนใดต้องฝึกทักษะ ส่วนใดต้องเป็นกระบวนการเรียนรู้ ครูอาจารย์ต้องมีความเข้าใจในเรื่องกระบวนการคิดหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การจัด กิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ครูผู้สอนได้จัดกิจกรรมให้ตอบสนองต่อ จุดเน้นในแผนการสอนหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนได้มีโอกาสในการคิดวิเคราะห์ ประเมินเพื่อ ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ได้ลงมือทดลองหรือทำจริงปฏิบัติจริง กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับ ชีวิตจริง สภาพจริงเอาไปใช้ได้จริงหรือบูรณาการเพื่อสร้างความรู้ใหม่ได้ ถ้าผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม มีผลงานดี ครูอาจารย์มีการชื่นชมหรือให้รางวัลกับผู้เรียน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นเรื่องที่ผู้บริหาร จะต้องให้ความสนใจและคิดหาวิธีเพื่อให้ภาพเหล่านี้เกิดขึ้นในทุกชั้นเรียนทุกห้องเรียนให้ได้

4. จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา แผนการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ของครูอาจารย์ที่จัดให้กับผู้เรียนมีการบูรณาการเนื้อหาใน ส่วนที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน มีการดำเนินการได้ถูกต้องและครบถ้วนเหมาะสมกับระดับของ ผู้เรียน

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อ- การเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่ง ของการเรียนรู้ สถานศึกษามีบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความร่มรื่น สวยงามชวนให้ผู้เรียนอยากมาเรียน สภาพห้องเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบมีความสมบูรณ์มี ความพร้อมต่อการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของครูอาจารย์และนักเรียน

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับ บิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพแสดงว่า การเรียนรู้จะเกิดที่สถานศึกษาจัดให้ก็ได้ ที่บ้านก็ได้ หรือที่ใด ๆ ก็ได้และไม่จำเป็นต้องเฉพาะเวลา เรียน จะเป็นเวลาไหนก็ได้ มีการประสานกับบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อ ร่วมกันพัฒนา ผู้เรียนจะเห็นได้ว่าใน 6 ข้อย่อยของมาตรา 24 ล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องของการจัด

กิจกรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้กับผู้เรียนทั้งสิ้น เป็นข้อกำหนดในกฎหมายที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ทุกท่านต้องตระหนักและให้ความสนใจพฤติกรรมการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไปตามแนวทางที่กำหนด คือ แนวทางการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้

ประเด็นที่ 4 ครูผู้สอนดำเนินการประเมินผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายเพื่อคู่ถึงการพัฒนารอบด้านของผู้เรียน ตามข้อกำหนดในมาตรา 26 พฤติกรรมการแสดงออก และความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน (Authentic Performance) และการจัดทำแฟ้มพัฒนางานของนักเรียนที่เป็นลักษณะ Authentic Student Performance Portfolio

ประเด็นที่ 5 หลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในมาตรา 27 สถานศึกษาต้องมีพร้อมและเหมาะสม

ประเด็นที่ 6 สถานศึกษาต้องร่วมมือกับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ รวมทั้งสถาบันทางศาสนาและสถาบันอื่น ๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนตามความในมาตรา 29 ทั้งกิจกรรมที่ดำเนินการไปแล้ว และกิจกรรมที่สามารถดำเนินการเพิ่มเติมได้

ประเด็นที่ 7 ครูผู้สอนสามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและให้สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนตามความในมาตรา 30 ให้การส่งเสริมและพัฒนาครูให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรา 24 เป็นพื้นฐานที่ดีที่จะส่งผลไปสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นกระบวนการเป็นระบบ ถ้าครูอาจารย์ทำแฟ้มพัฒนางาน (Portfolio) ผลงานแต่ละชิ้นใน Portfolio คือผลงานการวิจัยในชั้นเรียน

ธีระ รุณเจริญ และวาสนา ศรีไพโรจน์. (2554 : 89 - 90) ได้สรุปหลักการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษา ไว้ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร กล่าวถึงการปฏิรูปหลักสูตรให้ต่อเนื่อง เชื่อมโยง มีความสมดุลในเนื้อหาสาระทั้งที่เป็นวิชาการ วิชาชีพ และวิชาว่าด้วยความเป็นมนุษย์ และให้มีการบูรณาการเนื้อหาหลากหลายที่มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต

2. ด้านกระบวนการเรียนรู้ กล่าวถึง กระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพและเป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดังข้อมูลที่ระบุไว้เป็นหัวใจของการปฏิรูปที่สำนักงาน โยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2543) ได้สรุปถึงลักษณะกระบวนการจัดการเรียนรู้ในสาระของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ไว้ดังนี้

2.1 มีการจัดเนื้อหาที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน

2.2 ให้มีการเรียนรู้จากประสบการณ์และฝึกนิสัยรักการอ่าน

2.3 จัดให้มีการฝึกทักษะกระบวนการและการจัดการ

2.4 มีการผสมผสานเนื้อหาสาระด้านต่าง ๆ อย่างสมดุล

2.5 จัดการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และรอบรู้

2.6 จัดให้มีการเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาทุกสถานที่ และให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดการเรียนรู้ด้วย

3. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะต้องประเมินผู้เรียนตามสภาพจริง โดยการใช้วิธีการประเมินผู้เรียนหลายวิธี ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรม การเรียนและการร่วมกิจกรรม การใช้แฟ้มสะสมงาน การทดสอบ การสัมภาษณ์ ควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน ผู้เรียนจะมีโอกาสแสดงผลการเรียนรู้ได้หลายแบบ ไม่เพียงแต่ความสามารถทางผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ซึ่งวัดได้โดยแบบทดสอบเท่านั้น การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้แบบนี้ แสดงให้เห็นความแตกต่างอันเกิดจากผลการพัฒนาตนเองของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ได้ชัดเจนมากกว่า

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้นคือ ข้อกำหนดในกฎหมายที่ว่าด้วยแนวทางการจัดการศึกษา ในมาตราต่าง ๆ ในข้อกำหนดเหล่านั้น ถ้าเรายังไม่ได้อธิบายว่าเป็นปัญหา ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรภายนอก ชุมชน และผู้ปกครองนักเรียน จึงจะสามารถให้การดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และธีระ รุณเจริญ และวาสนา ศรีไพโรจน์) แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารเพิ่มเติม ทั้งในงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องและนำมาประกอบการวิจัย ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

อรวรรณ หอมขจร (2546 : 79 - 81) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการจัด ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนแกนนำ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดแพร่ มหาวิทยาลัยอุตรดิตถ์ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานของ โรงเรียนแกนนำตามความเห็นของครูผู้สอน ในด้านหลักสูตร โรงเรียนแกนนำ มีการจัดหลักสูตร โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ในด้านกระบวนการเรียนรู้มีการจัดการการเรียนรู้ โดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการวัดและประเมินผลมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง อยู่ใน ระดับมาก ส่วนด้านการจัดหาสื่อและพัฒนาแหล่งเรียนรู้มีการเปิด โอกาส ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การเลือกใช้และผลิตสื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับความเห็นของ ผู้บริหาร หัวหน้าวิชาการ ประธานกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษา คือ สถานศึกษา ได้จัด ให้นักลากร เข้ารับการอบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการ และสัมมนา ในเรื่องการจัดทำหลักสูตร เพื่อ พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการใน กระบวนการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระ และการระดมทรัพยากร เพื่อพัฒนาหลักสูตร โดยเปิด โอกาส ให้ชุมชนในท้องถิ่นทั้งภาครัฐและเอกชน ได้ร่วมคิดร่วมจัดทำ เพื่อพัฒนาหลักสูตร ให้เหมาะสมกับ สภาพความจำเป็นของท้องถิ่น และมีศักยภาพ 2) ปัญหาการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานของ โรงเรียนแกนนำ ตามความเห็นของครูผู้สอน ในด้านหลักสูตร โรงเรียนแกนนำ มี ปัญหาในการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้มีปัญหาใน การจัดทำแผนการเรียนรู้ที่บูรณาการการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น และเทคโนโลยีมาใช้ในการจัด การเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลมีปัญหาในการเปิด โอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วน ร่วมในการวัดและประเมินผล เป็นปัญหาระดับน้อย สำหรับด้านการจัดหาสื่อ และพัฒนาแหล่ง เรียนรู้มีปัญหาการจัดให้มีเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ เป็นปัญหาระดับมีแนวโน้ม รุนแรง 3) สภาพการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของ โรงเรียนแกนนำขนาดใหญ่ และขนาดกลาง ตามความเห็นของครูผู้สอนในด้านหลักสูตร โรงเรียนแกนนำมีสภาพการจัด การศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 4) ปัญหาการจัดการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานของ โรงเรียนแกนนำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ตามความเห็นของครูผู้สอน ในด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านการจัดหาสื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและ ประเมินผลในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

วิเชียร แดงสาย (2549 : 84 - 86) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษใน โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านปัจจัย ด้านการบริหารจัดการ ด้านคุณภาพนักเรียน และด้านการเรียนการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน 2) ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอน โดยภาพรวมมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการบริหารจัดการ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

กึ่งกาญจน์ ชมอินทร์ (2549 : 81 - 83) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เว้นแต่การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการกำกับติดตามผลการใช้งบประมาณ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และการกำหนดวิธีการและการวางแผนตั้งงบประมาณประจำปี การจัดหาทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือนักเรียน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย 2) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน ทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน การมีส่วนร่วมของชุมชนไม่แตกต่างกัน สำหรับการมีส่วนร่วมของชุมชนตามความคิดเห็นของประธานกรรมการสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่พบว่าด้านการบริหารวิชาการ และด้านการบริหารงบประมาณ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมเกียรติ ไพรสินธุ์ (2550 : 130 - 134) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า 1) ปัญหาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ

ด้านการบริหารวิชาการ, ด้านการบริหารงบประมาณ, ด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารงานบุคคล เมื่อพิจารณาตามสถานภาพพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน และอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก, ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ระดับปัญหาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารงบประมาณ, ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารวิชาการไม่พบความแตกต่าง 3) ระดับปัญหาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริหารวิชาการ, ด้านบริหารงบประมาณ, ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไม่แตกต่างกัน 4) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีข้อคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ด้านการจัดทำหลักสูตร การวัดผลประเมินผล ขาดแคลนสื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย งบประมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการ การโอนงบประมาณล่าช้า การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนไม่โปร่งใส บุคลากรขาดการอบรมอย่างสม่ำเสมอ สถานศึกษาขาดการประสานงานกับชุมชน ขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้การติดต่อสื่อสารล่าช้า

เกรียงศักดิ์ วรรณพันธ์ (2552 : 98) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบางไถ่เถื่อน (ตันติวิสิษฐ์ประชานุกุล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ผลการศึกษาสรุปได้ว่า สภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการนิเทศการศึกษาและพัฒนาครู และด้านสื่อการเรียนการสอนและกิจกรรมห้องสมุด ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอนและกิจกรรมห้องสมุด ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการนิเทศการศึกษาและพัฒนาครู ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านการวัดและประเมินผลเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการตามสถานภาพ พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวมของครู

สูงกว่าผู้บริหารและปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสูงกว่าครู

สมนึก ภัทรรังสี (2552 : 92 - 94) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัญหาการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูหัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน ผู้ปกครองและกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับปัญหาจากมากไปหาน้อย คือ ปัญหาด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ ด้านปัจจัยและด้านคุณภาพนักเรียน 2) แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วมพบว่า ควรให้ความสำคัญกับเรื่องต่อไปนี้ คือ 1) การพัฒนา ความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์และเจตคติดีให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 2) การประสาน ความร่วมมือกับทุกฝ่ายเพื่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างจริงจัง 3) การส่งเสริมด้านขวัญ และกำลังใจซึ่งกันและกัน 4) การจัดให้มีบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษ โดยตรงหรือจัดตั้งศูนย์ การศึกษาพิเศษเพิ่มขึ้น ทั้งระดับอำเภอหรือตำบลที่มีศักยภาพ 5) การสนับสนุนงบประมาณด้าน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกตามความจำเป็นอย่างเพียงพอและเหมาะสม

ชญญา พงษ์ชัย และคณะ (2553 : 94 - 96) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไข การบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนประถมศึกษานานาชาติเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนประถมศึกษานานาชาติเล็กสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนก เป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านสื่อการเรียนการสอนรองลงมา คือ ด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผลตามลำดับ สำหรับแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอนควรเพิ่มงบประมาณ และขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยการระดมทุนหรือรับบริจาคด้านหลักสูตรและ การนำหลักสูตรไปใช้ควรจัดอบรมหรือสัมมนาให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งผู้บริหารครูและบุคลากร ทางการศึกษาและจัดหาคู่มือรวมทั้งติดตามประเมินให้ความรู้ความเข้าใจทุกระยะด้านการจัด การเรียนการสอนควรมีการจัดอบรมให้แก่ครูสนับสนุนการไปศึกษาคูงานและเพิ่มสื่อการเรียน- การสอนเข้าช่วยในการจัดการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผลควรจัดอบรมให้ครูมี ความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลตลอดจนจัดหาหนังสือคู่มือการวัดและประเมินผล และ พัฒนาโปรแกรมช่วยในการวัดและประเมินผล

วรพันธ์ พลเดช (2553 : 86 - 88) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า 1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหาร วิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไปและด้านการบริหารบุคคล 2) ความคิดเห็น เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามสถานภาพโดยรวมแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการบริหารวิชาการและการบริหารทั่วไป ส่วนขนาด โรงเรียนและด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลไม่มีความแตกต่าง 3) คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้ ด้านการบริหารวิชาการ ควรมี การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้นักเรียนอ่านคล่อง เขียนคล่องให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดหาอุปกรณ์และเทคโนโลยีเกี่ยวกับการสอนที่ทันสมัยให้สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน ด้านบริหารงบประมาณ ควรมีการระดมทรัพยากรจากส่วนต่าง ๆ ให้มาก ขึ้น ควรจัดสรรงบประมาณ เพื่อพัฒนาสื่อเทคโนโลยีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ด้านการบริหารบุคคล ควรสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรและจัดสรรบุคลากรให้ตรงกับความต้องการ และปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนงานอื่น ๆ เพิ่มเติม ด้านการบริหารทั่วไป ควรส่งเสริมและสร้าง สัมพันธ์ชุมชน โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายและส่งเสริมอำนาจการความสะดวกในการบริหาร จัดการศึกษาที่หลากหลายเน้นการปฏิบัติงานที่โปร่งใสและตรวจสอบได้

มาศกุล สิงหวสิน (2554 : 142) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียน ตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียน ตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนไม่มีความแตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ใน การปฏิบัติงานของครูผู้สอน พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนตามทัศนะของ ครูผู้สอนในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

เฉลิมพร วนาติสุข (2555 : 80 - 82) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาใน การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนอำเภอนางรองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ผลการศึกษาพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม

การจัดการเรียนรู้ใน โรงเรียนอำเภอนางรอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของครูวิชาการและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ครูวิชาการและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่มีสถานภาพตำแหน่งต่างกัน และมีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ใน โรงเรียนอำเภอนางรอง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ใน โรงเรียนอำเภอนางรอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่มีค่าร้อยละสูงสุดในด้านการพัฒนาบุคลากร คือ ควรมีการฝึกอบรมทางวิชาการ ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ด้านการจัดการสื่อและแหล่งเรียนรู้ คือ ควรมีคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอย่างเพียงพอ ด้านการนิเทศภายใน คือควรนำผลการนิเทศภายในมาปรับปรุง เพื่อใช้ในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน คือ ควรจัดหา เอกสาร หนังสือ ตำรา เกี่ยวกับ การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเพียงพอ

ศิรินุกูล คีตวัสถ์ (2555 : 142 - 144) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการในการสนับสนุนการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนในสหวิทยาเขตเมืองบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัญหาในการสนับสนุนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุดได้ดังนี้ ด้านหลักสูตร ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการวิชาการ ด้านการประกันคุณภาพ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการพัฒนาบุคลากร ตามลำดับ 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการสนับสนุนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุดจะได้ดังนี้ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการประกันคุณภาพ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านหลักสูตร และด้านการบริหารจัดการวิชาการ ตามลำดับ 3) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับปัญหาในการสนับสนุนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าไม่แตกต่างกัน 4) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับความต้องการในการสนับสนุนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งไม่แตกต่างกันและเมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการสนับสนุนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเมืองบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 แต่ละด้านที่มากที่สุดดังนี้ 1) ด้านหลักสูตร ต้องการวิทยากรช่วยเหลือโรงเรียนในการอบรมหลักสูตร 2) ด้านการบริหารจัดการวิชาการ ครูไม่ค่อยใส่ใจศึกษาเอกสารงานวิชาการ 3) ด้านการจัดการเรียนรู้ ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ต้องการวิทยากรอบรมให้ความรู้ในการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยี 5) ด้านการพัฒนาบุคลากร ควรมีการส่งเสริมการจัดประชุมวิชาการ นำเสนอผลงาน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน 6) ด้านการวัดและประเมินผล ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลที่ได้มาตรฐาน 7) ด้านการประกันคุณภาพ ควรมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน

งานวิจัยต่างประเทศ

โบรफी (Brophy, 2006 : 171) ได้ศึกษาถึงการปฏิบัติงานในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุดในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นเพราะว่าครูมีงานในหน้าที่หลายอย่าง นอกเหนือจากการสอนมีเวลาที่จะเตรียมจัดทำสื่อน้อยและไม่มีความชำนาญเรื่องจัดหาสื่อจากคอมพิวเตอร์

กริม (Crim, 2006 : 183) ได้ศึกษาถึงการปฏิบัติงานในการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา มลรัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการที่อยู่ในระดับมาก คือความต้องการที่จะสามารถในการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการนิเทศการประเมินผลตลอดจนความต้องการปรับปรุงการเรียนการสอน และพัฒนาหลักสูตรมีความต้องการระดับมาก

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศสรุปได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญมากที่สุดเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยทำงานร่วมกับคณะครู และผู้เกี่ยวข้องกระตุ้นให้คำแนะนำและประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล การบริหารจัดการเรียนรู้เป็นงานที่ต้องมีในทุกสถานศึกษา หากเปรียบงานแผนงานเป็นแผนที่ เป็นเข็มทิศของชีวิต การบริหารจัดการเรียนรู้ก็คือหัวใจของสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับงานแผนอย่างแยกกันไม่ได้ การจะบริหารงานวิชาการให้ประสบผลสัมฤทธิ์ต้องตระหนักว่าหัวใจของการจัดการศึกษาคือผู้เรียน หากจะดูว่างานวิชาการในโรงเรียนใดเป็นอย่างไรดูได้จากนักเรียนในโรงเรียนนั้น ๆ

ในขณะที่เดียวกันผู้บริหารควรพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ คือ ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิชาการ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สนับสนุนให้ครูใช้สื่อ

การเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้และประสบการณ์มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำพัฒนา
หลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้ผู้บริหารควรทำหน้าที่นิเทศการศึกษา การนิเทศการเรียน-
การสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง
และมีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยประเมินจาก
การปฏิบัติและประเมินจากสภาพจริง เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์
และเกิดประสิทธิผลมากที่สุดของผู้บริหารในสถานศึกษา สรุปได้ว่า การบริหารการเรียนการสอน
ของผู้บริหารในสถานศึกษาให้สัมฤทธิ์ผลมีหลายปัจจัยมาเกี่ยวข้อง ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบนั้น
ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องจะต้องให้ความสำคัญและดำเนินการพัฒนาจัดระบบการดำเนินงานอย่าง
เป็นรูปธรรม เพราะในการบริหารการเรียนการสอนของผู้บริหารในสถานศึกษาต่าง ๆ นั้นเป็น
ภารกิจที่สำคัญที่สุดของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องอาศัยแนวทางและวิธีการหลากหลายใน
การบริหารอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งลักษณะงานมีทั้งที่มีความคล้ายคลึงกันและแตกต่างกันไปตาม
สภาพของแต่ละพื้นที่และสภาพการให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานด้านต่างๆของการเรียน-
การสอนของโรงเรียน ซึ่งมีบุคคลที่มีความสำคัญต่อการบริหารการเรียนการสอนให้บรรลุตาม
เป้าหมายของหลักสูตรนั้น ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งต้องเป็นผู้ที่มี
คุณลักษณะที่เหมาะสม มีเทคนิควิธีการที่หลากหลาย สามารถพัฒนาการบริหารการเรียนการสอน
ในสถานศึกษาให้ดำเนินไปได้ด้วยมีคุณภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากร ประกอบด้วยผู้อำนวยการ โรงเรียนและหัวหน้างานบริหารวิชาการจาก 231 แห่ง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปีการศึกษา 2558 จำแนกเป็น โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 44 แห่ง โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 94 แห่ง และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 93 แห่ง โดยจำแนกเป็นผู้อำนวยการ โรงเรียน จำนวน 231 คน หัวหน้างานบริหารวิชาการ จำนวน 231 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 462 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้มาจากประชากรโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงในประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 149) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 296 คน จำแนกเป็นผู้อำนวยการ โรงเรียน จำนวน 148 คน และหัวหน้างานบริหารวิชาการ จำนวน 148 คน และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ดังแสดงในตาราง 3.1 และ 3.2

ตาราง 3.1 แสดงจำนวนประชากรโรงเรียน จำแนกตามอำเภอและขนาดของโรงเรียน

อำเภอ	ประชากร							
	ขนาดของโรงเรียน							
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		รวม	
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู
ประโคนชัย	20	20	30	30	28	28	78	78
บ้านกรวด	9	9	17	17	22	22	48	48
พลับพลาชัย	4	4	11	11	8	8	23	23
กระสัง	8	8	27	27	31	31	66	66
ห้วยราช	3	3	9	9	4	4	16	16
รวม	44	44	94	94	93	93	231	231

ตาราง 3.2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอและขนาดของโรงเรียน

อำเภอ	กลุ่มตัวอย่าง							
	ขนาดของโรงเรียน							
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		รวม	
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู
ประโคนชัย	13	13	19	19	18	18	50	50
บ้านกรวด	6	6	11	11	14	14	31	31
พลับพลาชัย	3	3	7	7	5	5	15	15
กระสัง	5	5	17	17	20	20	42	42
ห้วยราช	2	2	6	6	3	3	10	10
รวม	28	28	60	60	60	60	148	148

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพขนาดโรงเรียนและประสิทธิภาพการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จะมีคำตอบให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ()

ตัวอย่าง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. สถานภาพ

- () ผู้อำนวยการ โรงเรียน
- () หัวหน้างานบริหารวิชาการ

2. ขนาดโรงเรียน

- () ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน
- () ขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน
- () ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301คน ขึ้นไป

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียน และครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เป็นแบบสอบถามตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีจำนวน 44 ข้อ ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร	จำนวน 12 ข้อ
2. ด้านกระบวนการเรียนรู้	จำนวน 20 ข้อ
3. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	จำนวน 12 ข้อ

คะแนน 5 คะแนน หมายถึง มีปัญหาหรือการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 คะแนน หมายถึง มีปัญหาหรือการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 คะแนน หมายถึง มีปัญหาหรือการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 คะแนน หมายถึง มีปัญหาหรือการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 คะแนน หมายถึง มีปัญหาหรือการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหาร โรงเรียน และครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended Form)

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถาม และแบบวิเคราะห์เอกสารเพื่อเสนอแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
2. สร้างข้อคำถามจากนิยามศัพท์เฉพาะตามเนื้อหาทั้ง 3 ด้านคือด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้และด้านการวัดผลและประเมินผล
3. นำแบบเสนอที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและใช้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Index of Item-Objective Congruence : IOC) จำนวน 5 ท่านดังนี้
 - 4.1 นายวีระศักดิ์ ราตรี วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองไม้งาม 2 ตำบลหนองไม้งาม อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
 - 4.2 นายวิเชียร แดงสาย วุฒิการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองไผ่ อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
 - 4.3 นายสมพงษ์ เฟ็งดี วุฒิการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดบ้านปะทัดบุ อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา
 - 4.4 นางฉวีวรรณ เฟ็งดี วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโคกชุม อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ การวิจัยและการวัดผลประเมินผล
 - 4.5 นางจรรุวรรณ อินทรชม วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การวัดผลและประเมินผล) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนประโคนชัยวิทยา อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติการวิจัยและการวัดผลประเมินผล
5. นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาอีกครั้ง เพื่อที่จะได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้อำนวยการ โรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

7. หาค่าอำนาจจำแนก โดยการวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อหาค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแต่ละข้อ ทั้งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ ทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 หรือ ถ้าค่า t มีค่า 1.75 ขึ้นไป ถือว่ามีอำนาจจำแนกสูงอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ ผลปรากฏว่า ผ่านเกณฑ์ 44 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 3.81 ถึง 6.61 รายละเอียดคั่งภาคผนวก ค

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์ในข้อ 7 มาหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88 ซึ่งผ่านเกณฑ์และนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไปรายละเอียดคั่งภาคผนวก ค

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการส่งแบบสอบถามไปถึงผู้บริหารสถานศึกษาและการส่งคืนมายังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
2. เมื่อถึงกำหนด ผู้วิจัยไปปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
3. กรณีที่ไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในกำหนด ผู้วิจัยจะติดตามด้วยตนเองเพื่อให้ได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด
4. ผลปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 296 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ จำนวน 296 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูล

4. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าที่ต้องการ การวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละประเด็น มีดังต่อไปนี้

4.1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นจำนวนร้อยละ

4.2 การศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียน และครูใน โรงเรียน ที่มีต่อ ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดย กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ยไว้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด

4.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูใน โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูใน โรงเรียน จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยการวิเคราะห์ Independent Sample t-test กำหนด ค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

4.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูใน โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูใน โรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way Analysis of Variance) หรือ F - test ถ้าพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 แล้วใช้วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe')

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ใช้สูตรดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96 - 98)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left(1 - \sum \frac{s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
K	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
s_i^2	แทน	จำนวนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
s_t^2	แทน	ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

1.2 การทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้สูตร(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106) ดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบ t
\bar{X}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
s_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
s_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

1.3 การทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยใช้สูตร(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 107) ดังนี้

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F	แทน	ค่าแจกแจงความถี่ของ F
MS_b	แทน	ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
MS_w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

1.4 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)

โดยใช้สูตร(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 108) ดังนี้

$$CV_d = \sqrt{(K-1)(F^*)(MS_{within})(2/n)}$$

เมื่อ	CV_d	แทน	ค่าวิกฤตที่ใช้เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ
	K	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	F^*	แทน	ค่า F ที่เปิดจากตาราง (Critical Value)
	MS_{within}	แทน	ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนภายในที่คำนวณไว้แล้วในการวิเคราะห์ความแปร
	n	แทน	จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

1.5 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 90) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	n	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2. ค่าสถิติพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ (percentage) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103) ดังนี้

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (mean) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	(\bar{X})	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนของข้อมูล

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation.) โดยใช้สูตร (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 309) ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนข้อยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	มีค่าสถิติที่ใช้พิจารณา F - distribution

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติวิเคราะห์หาค่าสถิติของข้อมูล โดยเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางแบ่งเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ ตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ ตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนดังปรากฏตามตาราง 4.1 ดังนี้

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน

ลักษณะตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1. สถานภาพตำแหน่ง		
1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน	148	50.00
1.2 หัวหน้างานบริหารวิชาการ	148	50.00
รวม	296	100.00
2. ขนาดโรงเรียน		
2.1 ขนาดเล็ก	60	40.50
2.2 ขนาดกลาง	60	40.50
2.3 ขนาดใหญ่	28	18.90
รวม	148	100.00

จากตาราง 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 286 คน เมื่อจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่า เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เป็นหัวหน้างานบริหารวิชาการ จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และเมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนขนาดกลาง ร้อยละ 40.50 และโรงเรียนขนาดเล็ก

ร้อยละ 40.50 และขนาดใหญ่ ร้อยละ 18.92

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและหัวหน้างานบริหารวิชาการ เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุริรัมย์ เขต 2 ปรากฏผลดังตาราง 4.2 - 4.5

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุริรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	ระดับปัญหา			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
ด้านหลักสูตร	3.09	1.20	ปานกลาง	2
ด้านกระบวนการเรียนรู้	3.10	1.11	ปานกลาง	1
ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.08	1.12	ปานกลาง	3
เฉลี่ยรวม	3.08	1.09	ปานกลาง	

จากตาราง 4.2 พบว่าผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุริรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.10$) รองลงมาคือ ด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 3.09$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.08$)

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านหลักสูตร

ข้อ	หลักสูตร	ระดับปัญหา			
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
1.	มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนเพื่อนำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.14	1.13	ปานกลาง	3
2.	มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น	3.11	1.12	ปานกลาง	5
3.	จัดให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมายและ โครงสร้างของหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรท้องถิ่น	3.09	1.19	ปานกลาง	6
4.	มีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	3.05	1.30	ปานกลาง	8
5.	มีการศึกษาข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น	3.05	1.11	ปานกลาง	8
6.	มีการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษาได้รับความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.23	1.29	ปานกลาง	1
7.	มีการจัดทำแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อใช้ในการดำเนินการจัดการศึกษา	3.15	1.37	ปานกลาง	2
8.	มีการนิเทศภายในเพื่อกำกับติดตามการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ	2.92	1.14	ปานกลาง	12
9.	หลักสูตรสถานศึกษาและนำข้อมูลไปพัฒนาการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ	3.04	1.16	ปานกลาง	10

ตาราง 4.3 (ต่อ)

ข้อ	หลักสูตร	ระดับปัญหา			
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
10.	มีการสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	3.04	1.38	ปานกลาง	10
11.	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.09	1.41	ปานกลาง	6
12.	มีการจัดประชุมระหว่างครูกับคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหากับการใช้หลักสูตร	3.14	1.34	ปานกลาง	3
รวม		3.09	1.11	ปานกลาง	

จากตาราง 4.3 พบว่า ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษาได้รับความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.23$) รองลงมา คือ มีการจัดทำแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อใช้ในการดำเนินการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.15$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการนิเทศภายในเพื่อกำกับติดตามการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ การประเมินผลการใช้ ($\bar{X} = 2.92$)

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุริรัมย์ เขต 2 ด้านกระบวนการเรียนรู้

ข้อ	กระบวนการเรียนรู้	ระดับปัญหา			
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
1.	ให้ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการกระบวนการเรียนรู้	2.97	1.07	ปานกลาง	18
2.	ส่งเสริมให้ครูจัดการกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายและยืดหยุ่นตามความเหมาะสม	3.10	1.32	ปานกลาง	9
3.	ส่งเสริมให้ครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครบถ้วนทุกขั้นตอน	3.21	1.24	ปานกลาง	3
4.	มีการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงจากแหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้	3.19	1.24	ปานกลาง	4
5.	ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน	3.10	1.21	ปานกลาง	9
6.	จัดให้มีการจัดทำแผนการการนิเทศการเรียนการสอน	3.05	1.18	ปานกลาง	13
7.	มีการส่งเสริมการจัดประชุมทางวิชาการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันภายในโรงเรียนและกลุ่มเครือข่าย	2.93	1.14	ปานกลาง	20
8.	มีข้อมูลระเบียบ แนวปฏิบัติทางราชการ เกี่ยวกับงานวิชาการมีความเป็นปัจจุบัน	2.98	1.19	ปานกลาง	17
9.	การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า เพื่อติดตามการปฏิบัติงาน	2.97	1.32	ปานกลาง	18
10.	จัดการเรียนการสอนโดยเน้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน	3.18	1.49	ปานกลาง	5

ตาราง 4.4 (ต่อ)

ข้อ	กระบวนการเรียนรู้	ระดับปัญหา			
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
11.	ส่งเสริมและสนับสนุนครูให้มีความสามารถ ในการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่าง หลากหลาย	3.27	1.39	ปานกลาง	1
12.	ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงบรรยากาศที่ช่วย ในการเรียนการสอน	3.18	1.38	ปานกลาง	5
13.	ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงบรรยากาศที่ช่วย ในการเรียนการสอน	3.10	1.24	ปานกลาง	9
14.	มีการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของหน่วย การเรียนรู้รายวิชาและกิจกรรมการเรียน การสอน	3.10	1.27	ปานกลาง	9
15.	มีการจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอมี ความทันสมัยเพื่อใช้ในการเรียนการสอน	3.23	1.25	ปานกลาง	2
16.	มีการส่งเสริมให้ใช้ห้องสมุดสื่อไอทีและ แหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยในการจัดการเรียน การสอน	3.02	1.20	ปานกลาง	15
17.	จัดให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้และวัสดุท้องถิ่น ในชุมชนเป็นสื่อในการเรียนการสอน	3.03	1.28	ปานกลาง	14
18.	มีการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียน การสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ	3.12	1.15	ปานกลาง	7
19.	มีการจัดเนื้อหาที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน	3.01	1.13	ปานกลาง	16
20.	มีการนำวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ครู ในด้านการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้ ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดกระบวน การเรียนรู้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง	3.12	1.28	ปานกลาง	7
	เฉลี่ยรวม	3.10	1.10	ปานกลาง	

จากตาราง 4.4 พบว่า ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา การจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านกระบวนการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ส่งเสริมและสนับสนุนครู ให้มีความสามารถในการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย ($\bar{X} = 3.27$) รองลงมา คือ มีการจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอมีความทันสมัยเพื่อใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.23$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการส่งเสริมการจัดประชุมทางวิชาการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกัน และกันภายในโรงเรียนและกลุ่มเครือข่าย ($\bar{X} = 2.93$)

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ข้อ	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	ระดับปัญหา			
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
1.	ส่งเสริมให้มีการกำหนดระเบียบวิธีการ และเครื่องมือที่ใช้ในการการวัดและประเมินผลการของสถานศึกษา	2.99	1.10	ปานกลาง	9
2.	ครูมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลการเรียนของนักเรียนเพื่อหาแนวทางช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคล	3.12	1.27	ปานกลาง	4
3.	มีการติดตามดูแลและส่งเสริมให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามวิธีการที่กำหนดไว้	3.08	1.23	ปานกลาง	5
4.	จัดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทุกช่วงชั้นและมีการซ่อมเสริม กรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน	3.21	1.36	ปานกลาง	1
5.	มีการติดตามดูแลให้มีการนำผลการประเมินไปใช้แก้ไขพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนอย่างสม่ำเสมอ	3.11	1.28	ปานกลาง	4
6.	มีการเทียบโอนผลการเรียนรู้โดยคณะกรรมการ	2.98	1.07	ปานกลาง	10
7.	ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชา	3.09	1.29	ปานกลาง	5
8.	ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผลเทียบโอนผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียนอย่างเป็นระบบ	3.00	1.17	ปานกลาง	8

ตาราง 4.5 (ต่อ)

ข้อ	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	ระดับปัญหา			
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
9.	ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล ส่งเสริมให้มีการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน	3.06	1.09	ปานกลาง	6
10.	ส่งเสริมให้ครูมีความสามารถปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน	3.05	1.23	ปานกลาง	7
11.	ส่งเสริมให้ครูทำการประเมินผลก่อนสอนและหลังสอนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	3.15	1.21	ปานกลาง	2
12	ส่งเสริมให้ครูได้วัดผลและประเมินผลการเรียนก่อนสอนและหลังสอนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	3.14	1.34	ปานกลาง	3
	รวมเฉลี่ย	3.10	1.09	ปานกลาง	

จากตาราง 4.5 พบว่า ความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทุกช่วงชั้นและมีการซ่อมเสริม กรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\bar{X} = 3.21$) รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ครูทำการประเมินผลก่อนสอนและหลังสอนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.15$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการเทียบโอนผลการเรียนรู้โดยคณะกรรมการ ($\bar{X} = 2.98$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง ปรากฏผลดังตาราง 4.6

ตาราง 4.6 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน

ด้าน	ผู้อำนวยการ โรงเรียน		ครูผู้สอน		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านหลักสูตร	3.14	1.07	3.04	1.15	.823
2. ด้านกระบวนการเรียนรู้	3.15	1.07	3.05	1.12	.758
3. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.14	1.10	3.02	1.14	.955
รวมเฉลี่ย	3.14	1.09	3.03	1.12	.866

จากตาราง 4.6 พบว่า ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งทั้ง โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนปรากฏผลดังตาราง 4.7

ตาราง 4.7 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

รายการ	ขนาดเล็ก (n = 120)		ขนาดกลาง (n = 120)		ขนาดใหญ่ (n = 56)		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านหลักสูตร	2.94	1.08	3.16	1.25	3.23	1.06	1.86
2. ด้านกระบวนการเรียนรู้	2.95	1.03	3.18	1.19	3.24	1.07	1.95
3. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	2.95	1.10	3.14	1.15	3.24	1.07	1.57
รวม	2.95	1.04	3.16	1.14	3.24	1.06	1.83

จากตาราง 4.7 ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปรากฏดังตาราง 4.8 – 4.10

ตาราง 4.8 แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านหลักสูตร

แนวทางการจัดการเรียนรู้	จำนวน (n = 83 คน)	ร้อยละ
1. มีการจัดหลักสูตร โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	29	34.94
2. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมให้สอดคล้องทันสมัย	24	28.92
3. ควรมีการส่งเสริมการจัดประชุมวิชาการ	18	21.69
4. หลักสูตรยังไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนยังไม่มีการนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดทำหลักสูตร	12	14.45

จากตาราง 4.8 พบว่า แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านหลักสูตร โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ มีการจัดทำหลักสูตร โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ร้อยละ 34.94 รองลงมา จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมให้สอดคล้องทันสมัย ร้อยละ 28.92 และควรมีการส่งเสริมการจัดประชุมวิชาการ ร้อยละ 21.69 ตามลำดับ

ตาราง 4.9 แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านกระบวนการเรียนรู้

แนวทางการจัดการเรียนรู้	จำนวน (n = 97 คน)	ร้อยละ
1. ควรจัดให้มีบรมบุคลากรในการจัดทำแผนการเรียน	25	25.77
2. ควรมีการจัดการการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	22	23.68
3. ควรมีแผนการสอนที่เป็นปัจจุบัน	17	18.56
4. ครูยังยึดการสอนแบบเก่า ๆ	18	17.52
5. ควรมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย	15	15.46

จากตาราง 4.9 พบว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านกระบวนการเรียนรู้โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรจัดให้มีบรมบุคลากรในการจัดทำแผนการเรียน ร้อยละ 25.77 รองลงมา ควรมีการจัดการการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ร้อยละ 23.68 และ ควรมีแผนการสอนที่เป็นปัจจุบัน ร้อยละ 18.56 ตามลำดับ

ตาราง 4.10 แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผล

แนวทางการจัดการเรียนรู้	จำนวน (n = 47 คน)	ร้อยละ
1. มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	22	46.81
2. การจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล	16	35.04
3. ควรส่งเสริมให้ครูจัดทำสารสนเทศด้านการวัดและประเมินผล	9	19.15

จากตาราง 4.10 พบว่า แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผล โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงร้อยละ 46.81 รองลงมา การจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล ร้อยละ 35.04 และควรส่งเสริมให้ครูจัดทำสารสนเทศด้านการวัดและประเมินผล ร้อยละ 19.15 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้อำนวยการ โรงเรียน และครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูใน โรงเรียน แตกต่างกัน
2. ผู้อำนวยการ โรงเรียน และครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประกอบด้วยผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูปีการศึกษา 2558 ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 231 โรงเรียน จำแนกเป็น โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 44 แห่ง โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 94 แห่ง และ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 93 แห่ง

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้มาจากประชากรโดยการ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงในประสิทธิ์ สุวรรณ รักษ์. 2542 : 149) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 296 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 148 คน และครู จำนวน 148 คน และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยได้รับ คำปรึกษาจากที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ ให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัย เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้อำนวยการ โรงเรียน และครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยทดสอบด้วยสถิติ Independent Sample t - test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 หรือถ้าค่า t มีค่า 1.75 ขึ้นไป ถือว่ามีอำนาจจำแนกสูง ผลปรากฏว่าได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 3.81 ถึง 6.61 และหาความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์ แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค ผลปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88 ซึ่งผ่านเกณฑ์และนำไปใช้ เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำแบบสอบถามไปมอบให้ผู้ให้ข้อมูลโดยตรง พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามตามวัน เวลาที่กำหนด กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในกำหนด ผู้วิจัยจะติดตามเพื่อให้ได้แบบสอบถามคืนทั้งหมดผลปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 496 ฉบับ เก็บรวบรวมกลับคืนมาได้จำนวน 496 ฉบับ มีความสมบูรณ์ทั้ง 496 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ววิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป การศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยการวิเคราะห์ Independent Sample t - test และจำแนกตามขนาด โรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one - way Analysis of Variance) ข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เนื้อหา โดยแจกแจงความถี่และนำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการมุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักสูตร รองลงมาคือด้านกระบวนการเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 พบว่า

2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหา การจัดการเรียนรู้ของครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่า จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหา การจัดการเรียนรู้ของครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครู ที่มีความคิดมากที่สุด คือ ด้านหลักสูตร มีการจัดหลักสูตร โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมา ด้านกระบวนการเรียนรู้ ควรจัดให้มีอบรมบุคลากรในการจัดทำแผนการเรียน และด้านการวัดและประเมินผล มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนแต่ละโรงเรียนได้มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา มีการวัดประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่แท้จริงซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่ช่วยให้ครูได้ข้อมูลที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้ผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุล

ทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมถึงเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 4) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร แดงสาย (2549 : 84 - 86) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริบุญล คีสวัสดิ์ (2555 : 142 - 144) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการในการสนับสนุนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเมืองบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาในการสนับสนุนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัญญา พงษ์ชัย และคณะ (2553 : 94 - 96) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสมนึก ภัทรรังสี (2552 : 92 - 94) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูหัวหน้าโครงการ ครูผู้สอน ผู้ปกครองและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ปีการศึกษา 2551 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเกียรติ ไพรสินธุ์ (2550 : 130 - 134) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพันธ์ พลเดช (2553 : 86 - 88) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า 1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

บุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่า

2.1 ความคิดเห็นผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านพบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูได้ตระหนักถึงการจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (สมพิศ โห้งาม. 2555 : 15) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมพร วนาติสุข (2555 : 80 - 82) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนอำเภอนางรอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า เปรียบเทียบครูวิชาการและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่มีสถานภาพตำแหน่งต่างกัน และมีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนอำเภอนางรอง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ความคิดเห็นผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านพบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สืบเนื่องมาจากการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนทุกโรงเรียน ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นแนวทางปฏิบัติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมีเป้าหมายการปฏิรูป

การเรียนรู้ทั้งระบบทั้งของครู ผู้เรียน การบริหารจัดการสถานศึกษา จึงทำให้โรงเรียนทุกโรงเรียน ได้พัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนมีความสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ (สมพิศ โห้งาม. 2555 : 71) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเกียรติ ไพรสินธุ์ (2550 : 130 - 134) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บูรีรัมย์ เขต 4 พบว่า เปรียบเทียบระดับปัญหาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมและ รายด้าน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริหารวิชาการ, ด้านบริหารงบประมาณ, ด้านการบริหารงานบุคคล และ ด้านการบริหารทั่วไปไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพันธ์ พลเดช (2553 : 86 - 88) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า ส่วนขนาด โรงเรียนและด้านการ บริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลไม่มีความแตกต่าง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งกาญจน์ ชมอินทร์ (2549 : 81 - 83) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ทั้ง ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน การมีส่วนร่วมของชุมชนไม่แตกต่างกัน

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตาม ความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครู ที่มีความคิดมากที่สุด คือ ด้านกระบวนการเรียนรู้ ควรจัดให้มีอบรมบุคลากรในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ด้านหลักสูตร มีการจัดหลักสูตร โดยยึด ผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 ได้กำหนดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนมีความสำคัญไว้ ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือ ว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด คือ วิธีการสำคัญที่สามารถสร้าง และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะ ต่าง ๆ ที่ต้องการในยุคโลกาภิวัตน์ (กระทรวงศึกษา. 2545 : 8 - 9) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรวรรณ หอมขจร (2546 : 79 - 81) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานของ โรงเรียนแกนนำ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดแพร่ มหาวิทยาลัย อุดรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของ โรงเรียน แกนนำตามความเห็นของครูผู้สอน ในด้านหลักสูตร โรงเรียนแกนนำ มีการจัดหลักสูตร โดยยึด

ผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการวัดและประเมินผล โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูทำการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง เพื่อให้การวัดผลและมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริบุญกุล ศิวสวัสดิ์ (2555 : 142-144) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการในการสนับสนุนการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนในสหวิทยาเขตเมืองบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการสนับสนุนการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนในสหวิทยาเขตเมืองบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 แต่ละด้านที่มากที่สุดดังนี้ ด้านหลักสูตร ต้องการวิทยากรช่วยเหลือ โรงเรียนในการอบรมหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากการศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะสำหรับบุคลากรและหน่วยงานทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อให้ปัญหาทางการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนลดลง และเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงเพื่อประโยชน์การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตร โรงเรียนควรมีการนิเทศภายในเพื่อกำกับติดตามการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและนำข้อมูลไปพัฒนาการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านกระบวนการเรียนรู้ โรงเรียนควรให้ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชนและสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ และมีข้อมูลระเบียบ แนวปฏิบัติทางราชการเกี่ยวกับงานวิชาการมีความเป็นปัจจุบัน

1.3 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผล เทียบโอนผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียนอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้มีการกำหนดระเบียบวิธีการ และเครื่องมือที่ใช้ในการการวัดและประเมินผลการของสถานศึกษา เพื่อไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ในการทำงานร่วมกัน และบรรลุผลตามการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในเขตการศึกษาอื่น ๆ ทั่วประเทศ

2.2 ควรศึกษาวิจัยเพื่อหารูปแบบการแก้ปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน

2.3 ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น วุฒิการศึกษา หรือประสบการณ์ของครูเพราะจะทำให้มีผลงานวิจัยที่ชัดเจนและได้แนวทางการพัฒนาตรงกับสภาพจริง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กึ่งกาญจน์ ชมอินทร์. (2549). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- เกรียงศักดิ์วรรณพันธ์. (2552). สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบางไถ่เดือน(ตันติวิเศษธุ์ประชานุกูล)สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : นีคพอยท์.
- เฉลิมพร วนาดีสุข. (2555). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนอำเภอนางรอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ชญญาพงษ์ชัย และคณะ. (2553). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น กรุงเทพมหานคร.
- ธีระ รุณเจริญ และวาสนา ศรีไพโรจน์. (2554). กลยุทธ์การพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- นิพนธ์ น้อยจินดา. (2548). การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ของครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1. การบริหารการศึกษา : สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประภาพรรณ รักเลียง. (2556). หนังสือหลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.

- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**. นุรีรัมย์ : ฝ่ายเอกสารพิมพ์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. (2555). **คู่มือกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2555)**. นราธิวาส : มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2553). **คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เทียนวัฒนาพริ้นท์ติ้ง. วัสดุ สิวหาคิน. (2554). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุรีรัมย์ เขต 4.วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา)**. นุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ร.ท.หญิงสุดาวรรณ เครือพานิช. (2547). **การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วารสารวิชาการ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2549). **“การเรียนรู้บูรณาการ : การแก้ปัญหาอนาคต”**. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล. ฉบับที่ 1 : 48.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). **การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : เลิฟแอนด์ลิฟเพรส.
- วิเชียร แดงสาย. (2549). **การศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์.วิทยานิพนธ์ ค.ม.(การบริหารการศึกษา)**. นุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วรพันธุ์ พลเดช. (2553). **การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุรีรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา)**. นุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ศิริ นุกุลสวัสดิ์. (2555). **ปัญหาและความต้องการในการสนับสนุนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเมืองบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา)**. นุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. (2558). **นโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2**. นุรีรัมย์ : กลุ่มนโยบายและแผน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). **ปฏิรูปการเรียนรู้**

ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์ดี.

_____. (2547). **หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานประวัติศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

_____. (2551). **แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน**
พ.ศ.2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2553). **คู่มือการพัฒนาหลักสูตรและการสอน.** กรุงเทพฯ : ผู้พิมพ์.

สุนทร โคตรบรรเทา. (2552). **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ : ปัญญาชน

_____. (2553). **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ : ปัญญาชน

สุนอมรวิวัฒน์. (2533). **สมบัติพิเศษของการศึกษาไทย.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

สมเกียรติ ไพรสินธุ์. (2550). **ปัญหาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็น**
ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขมนตรี
เขต 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สมนึก ภัทรรังสี. (2552). **แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ**
โรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1. วิทยานิพนธ์
ค.ม. (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พิบูลสงคราม.

สมพิศ ให้งาม. (2555). **การบริหารสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา.** กรุงเทพฯ :
มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.

อรวรรณ หอมขจร. (2546). **การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**
ของโรงเรียนแกนนำ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดแพร่ มหาวิทยาลัยอุตรดิตถ์.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุตรดิตถ์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
อุตรดิตถ์.

Alhussan, M.A. (1989) **Leadership Behavior of Public Elementary School Principals as**
Perceived by Principals and their Teachers in a Selected School District in the
South Region of Saudi Arabia. Florida: South Florida University.

Brophy, G.M. (2006). "A Study of the Process Used by Academic Affairs Administrators at

Participating Institutions of Higher Education to Select Instructional Technology Tools For Faculty Use in Instruction in Undergraduate Classes”.**Doctoral Dissertation, the North Texas University.** Available from: UMI ProQuest Digital Dissertation, (UMI Order No.2768010).

Crim, E. (2006). “The Development of Professional Identity in Student Affairs Administrators”.**Doctoral Dissertation, the Cappella University.** Available from: UMI ProQuest Digital Dissertation, (UMI Order No. 4271872).

Daniels, L.Y. (1998). “Student Teacher Use of Action Research in the Classroom”.
Dissertation Abstracts International. 59(07) : 2442-A.

Rose, J.A. et. Al. (1999). “Effect of Collaborative Action Research on Knowledge of Five Canadian Teacher Researchers”. **Elementary School Journal.** 99 (3) : 255.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์

- ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย
- ทดลองเครื่องมือในการวิจัย
- แจกแบบสอบถาม

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๒๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายวีระศักดิ์ ราชตรี

ด้วย นายประทีป ภิรมย์นาค นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ โดยมี ดร.ฐิตาภรณ์ เวียงวิเศษ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ถึง ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศร ๐๕๔๕.๑๑/ว๒๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายวิเชียร แดงสาย

ด้วย นายประทีป ภิรมย์นาค นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ โดยมี ดร.ฐิตาภรณ์ เวียงวิเศษ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล ส.สุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๑๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ถึง ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๒๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบขอมอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายสมพงษ์ เพ็งดี

ด้วย นายประทีป ภิรมย์นาค นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ โดยมี ดร.ฐิตาภรณ์ เวียงวิเศษ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๑๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๒๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นางฉวีวรรณ เพ็งดี

ด้วย นายประทีป ภิรมย์นาค นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ โดยมี ดร.ฐิตาภรณ์ เวียงวิเศษ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือ ในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการใน ขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมकुณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๑๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นางจรรุวรรณ อินทรชม

ด้วย นายประทีป ภิรมย์นาค นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ โดยมี ดร.ฐิตาภรณ์ เวียงวิเศษ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๒๗๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๔ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต ๒

ด้วย นายประทีป ภิรมย์นาค นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ โดยมี ดร.จิตาภรณ์ เวียงวิเศษ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายประทีป ภิรมย์นาค ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๖๘๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒

ด้วย นายประทีป ภิรมย์นาค นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต ๒ โดยมี ดร.จิตาภรณ์ เวียงวิเศษ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ โดยการศึกษาที่มีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูลแจกโดยการแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้อง ในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๔๐๘๓/๓๙๗๗

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต ๒ อ.ประโคนชัย จ.บุรีรัมย์ ๓๑๑๔๐

๒๕ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม
เรียน

ด้วย นายประทีป ภิรมย์นาค นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาเพื่องานวิจัยดังกล่าว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ พิจารณาแล้วเห็นว่าการทำวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาโดยภาพรวม ขอให้ท่านให้ความสะดวกในการดำเนินงานซึ่งผู้วิจัยจะเข้าติดต่อและประสานงานด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ สุขสำโรง)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต ๒

กลุ่มอำนวยการ
งานสวัสดิการฯ

โทร./โทรสาร ๐ ๔๕๖๗ ๑๐๙๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

.....

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของครู และผู้บริหาร โรงเรียน เกี่ยวกับ ปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะคำตอบเป็นแบบ เลือกรับ (Check list) ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เป็นแบบสอบถามมาตรา ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้เลือกรับ 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด แนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูใน โรงเรียน ในด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ตามความเป็นจริง ข้อมูลจากการตอบ แบบสอบถามของท่าน ผู้วิจัยจะนำไปใช้เพื่อการศึกษา และผลที่ได้จะเป็นข้อมูลสำหรับนำไปใช้ ประโยชน์ในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นายประทีป ภิรมย์นาค

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. สถานภาพ

- () ผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือ ผู้รักษาราชการแทน
- () ครู

2. ขนาดโรงเรียน

- () ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน
- () ขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน
- () ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของผู้อำนวยการโรงเรียน และครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับพฤติกรรมที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับระดับปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู และผู้บริหาร โรงเรียน โดยพิจารณาระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีปัญหาในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีปัญหาในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีปัญหาในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	รายการ	ระดับปัญหา				
		1	2	3	4	5
A.	มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการของชุมชน เพื่อนำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา			✓		

คำอธิบาย

ข้อ A. ถ้าท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงด้านระดับปัญหาในช่องปานกลาง แสดงว่าท่านเห็นว่าเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมายและ โครงสร้างของหลักสูตรใน โรงเรียนของท่านมี ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ	รายการ	ระดับปัญหา				
		1	2	3	4	5
1.	ด้านหลักสูตร มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการของชุมชน เพื่อนำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
2.	มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับ สภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น					
3.	จัดให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการจุดมุ่งหมาย และ โครงสร้างของหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น					
4.	มีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด					
5.	มีการศึกษาข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา และ ความ ต้องการของสังคมชุมชนและท้องถิ่น					
6.	มีการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษาได้รับ ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
7.	มีการจัดทำแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อใช้ในการ ดำเนินการจัดการศึกษา					

ข้อ	รายการ	ระดับปัญหา				
		1	2	3	4	5
8.	ด้านหลักสูตร (ต่อ) มีการนิเทศภายในเพื่อกำกับ ติดตามการใช้หลักสูตร อย่างเป็นระบบ					
9.	การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและนำข้อมูลไป พัฒนาการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ					
10.	มีการสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการ เรียนรู้					
11.	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา					
12.	มีการจัดประชุมระหว่างครูกับคณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการใช้ หลักสูตร					
13.	ด้านกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชนและสังคมเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดกระบวนการเรียนรู้					
14.	ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการการเรียนรู้อย่างหลากหลาย และยืดหยุ่นตามความเหมาะสม					
15.	ส่งเสริมให้ครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครบถ้วน ทุกขั้นตอน โดยผู้เรียนมีส่วนร่วม					
16.	มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้เรียนรู้ ด้วยการปฏิบัติจริงจากแหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการ เรียนรู้					
17.	ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียน การสอน					
18.	จัดให้มีการจัดทำแผนการ การนิเทศการเรียนการสอน					
19.	มีการส่งเสริมการจัดการประชุมทางวิชาการแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นซึ่งกันและกันภายในโรงเรียนและกลุ่มเครือข่าย					

ข้อ	รายการ	ระดับปัญหา				
		1	2	3	4	5
20.	ด้านกระบวนการเรียนรู้ (ต่อ) มีข้อมูลระเบียบ แนวปฏิบัติทางราชการเกี่ยวกับงานวิชาการ มีความเป็นปัจจุบัน					
21.	การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าเพื่อติดตามการ ปฏิบัติงาน					
22.	จัดการเรียนการสอน โดยเน้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ให้กับนักเรียน					
23.	ส่งเสริมและสนับสนุนครูให้มีความสามารถในการใช้สื่อ การเรียนการสอนอย่างหลากหลาย					
24.	ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงบรรยากาศที่ช่วยในการเรียน การสอน					
25.	มีการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ รายวิชา และกิจกรรมการเรียนการสอน					
26.	มีการจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอมีความทันสมัยเพื่อใช้ ในการเรียนการสอน					
27.	มีการส่งเสริมให้ใช้ห้องสมุดสื่อไอทีและแหล่งเรียนรู้ที่ ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอน					
28.	จัดให้มีการใช้แหล่งการเรียนรู้และวัสดุท้องถิ่นในชุมชน เป็นสื่อในการเรียนการสอน					
29.	มีการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู อย่างสม่ำเสมอ					
30.	มีการจัดเนื้อหาที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของ ผู้เรียน					
31.	มีการนำวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ครูในด้านการ จัดการเรียนการสอน					
32.	ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดการกระบวนการเรียนรู้ อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง					

ข้อ	รายการ	ระดับปัญหา				
		1	2	3	4	5
33.	ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ส่งเสริมให้มีการกำหนดระเบียบวิธีการ และเครื่องมือที่จะใช้ ในการวัดผลและประเมินผลการศึกษา					
34.	ครูมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลการเรียนของนักเรียน เพื่อหาแนวทางช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคล					
35.	มีการติดตามดูแลและส่งเสริมให้มีการพัฒนาเครื่องมือใน การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามวิธีการที่กำหนดไว้					
36.	จัดให้มีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ทุกช่วงชั้นและมีการ ซ่อมเสริม กรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน					
37.	มีการติดตามดูแลให้มีการนำผลการประเมินไปใช้แก้ไข พัฒนาผู้เรียนแต่ละคนอย่างสม่ำเสมอ					
38.	มีการเทียบโอนผลการเรียนรู้โดยคณะกรรมการ					
39.	ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละ รายวิชา					
40.	ส่งเสริมให้มีการวัดผล ประเมินผล เทียบ โอนผลการเรียน และอนุมัติผลการเรียนอย่างเป็นระบบ					
41.	ส่งเสริมให้มีการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบและใช้ ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน					
42.	ส่งเสริมให้ครูมีความสามารถปฏิบัติตามระเบียบการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน					
43.	ส่งเสริมให้ครูทำการประเมินผลก่อนสอนและหลังสอน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน					
44.	ส่งเสริมให้ครูได้วัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน นักเรียนตามสภาพที่แท้จริง					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดแนวทางการจัดการเรียนรู้ของผู้อำนวยการ โรงเรียน และครูใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

คำชี้แจง

โปรดแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของท่านเกี่ยวกับปัญหาที่พบแต่ละด้านของท่านว่า
จะมีแนวทางในการแก้ปัญหาหรือมีมาตรการอย่างไร

1. ด้านหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านกระบวนการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการวัดและประเมินผล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ค

ผลการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและแนวทาง
การจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
21	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
29	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
31	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
33	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
34	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
35	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
36	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
37	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
38	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
39	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
40	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
41	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
42	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
43	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
44	1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ข้อที่	t – test for Equality of Mean	
	t	P
C1	3.806	.001
C2	6.018	.000
C3	6.478	.000
C4	5.926	.000
C5	6.156	.000
C6	5.797	.000
C7	6.183	.000
C8	5.538	.000
C9	5.722	.000
C10	5.327	.000
C11	5.431	.000
C12	5.768	.000
L13	6.095	.000
L14	6.061	.000
L15	5.530	.000
L16	5.508	.000
L17	5.831	.000
L18	5.831	.000
L19	5.044	.000
L20	4.976	.000
L21	5.724	.000
L22	5.942	.000

ข้อที่	t – test for Equality of Mean	
	t	P
L23	5.325	.000
L24	5.526	.000
L25	5.136	.000
L26	5.728	.000
L27	5.366	.000
L28	5.713	.000
L29	6.607	.000
L30	6.089	.000
L31	5.935	.000
L32	5.742	.000
A33	5.550	.000
A34	5.742	.000
A35	5.521	.000
A36	5.521	.000
A37	5.728	.000
A38	6.153	.000
A39	6.153	.000
A40	6.146	.000
A41	6.153	.000
A42	5.940	.000
A43	5.942	.000
A44	5.593	.000

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

RELIABILITY ANALYSIS-SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 44

Alpha = .878

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ประทีป ภิรมย์นาค
วันเดือนปีเกิด	วันอังคาร ที่ 9 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2506
สถานที่เกิด	174 หมู่ 1 ตำบลจันดุม อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ 31250
ที่อยู่ปัจจุบัน	147 หมู่ 1 ตำบลจันดุม อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ 31250
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านมะมั่ง อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2518 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านปลัด ตำบลจันดุม อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2521 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนวัดบ้านจันดุม ตำบลจันดุม อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2526 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประโคนชัยพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2530 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาการออกแบบ เขียนแบบและก่อสร้าง วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2559 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์